Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cena numeru w Krakowie i na prowincyi 100 Mp.

WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Wspólny organ dzienników krakowskich:
„Czas“, „Głos Narodu“, Goniec Krak.“, „Ilustr. Kuryer Codz.“, „N. Reforma“, „N. Dziennik“ na czas strajku drukarzy krak.
Wydawca i red. odpow.: Michał Konopiński.

Nr. 34. Kraków, Piątek 24 listopada 1922 r. Nr. 34.

O zabudowanie miast.

Kraków, 23 listopada.

Czytamy w „Kuryerze Warszawskim“:

Przyjęta w ostatnich dniach prac sejmowych ustawa o zabudowaniu miast zawiera tak wiele niedomówień, że dopiero rozporządzenie wykonawcze może wyprowadzić całą sprawę na „czystą drogę“. Na zasadzie ustawy rozporządzenie wykonawcze będzie dokonane przez ministeryum skarbu w porozumieniu z ministeryum robót publicznych.

Zarówno z punktu widzenia technicznego, jak też skarbowego, w rozporządzeniu wykonawczem muszą być dane wyraźne wskazówki, ujmujące ściśle i rzeczowo myśl zasadniczą oraz intencye ustawy. Przewidziana kwota 20 miliardów marek gwarancyi na obligacye lub też gotówkowego wydatkowania jest **nadzwyczaj niską** wobec stosunków obecnych.

Niezawodnie drogą noweli do ustawy sejm podniesie tę gwarancyę **do 50 lub 100 miliardów marek,** o ile cała akcya ma być uwieńczona powodzeniem. Nie można jednak tej sumy zdobywać przez inflacyę.

Zasadnicza dyskusya przyszłej konferencyi delegatów miast i zainteresowanych czynników dotyczyć będzie sposobu **wypuszczenia obligacyj mieszkaniowych** i zjednoczenia tych obligacyj w dwa zasadnicze typy: **obligacyj mieszkaniowych i obligacyj komunalno-mieszkaniowych.**

Przypuszczać należy, iż powyższe sprawy rozważone będą umiejętnie. Referentem spraw tych ze strony ministeryum robót publicznych jest inż. Rechowicz, a ze strony ministeryum skarbu dr. Sienkiewicz.

Wobec przewidywanego rozwoju spraw budowlanych, a w szczególności **spraw mieszkaniowych** z wiosną roku przyszłego, ministeryum robót publicznych na zasadzie ustalonego programu działalności w tym względzie przystępuje obecnie do przygotowania **przyszłej akcyi budowlanej.**

Jednym ze środków, który w zakresie budownictwa mieszkaniowego nie został dostatecznie wyzyskany, jest państwowy fundusz mieszkaniowy, na którego zasadzie można uzyskiwać kredyt budowlany na domy jednorodzinne do wysokości 95% kosztów budowy.

Funduszem tym zarządzało dotychczas ministeryum zdrowia publicznego i mimo wyraźnej uchwały rady ministrów z dnia 6 lipca 1921 r., nie przekazało go wcale ministeryum robót publicznych. Wynika stąd wielka szkoda dla całej akcyi budowlanej, która nie może rozbijać się między poszczególne ministerstwa i urzędy, lecz powinna być raczej skupiona w jednej instytucyi.

Sprawy te powinny wreszcie być raz uzgodnione i nastąpić odpowiedni ich rozdział pomiędzy akcyami budowlanemi, które nie powinny wzajemnie paraliżować się, lecz wspierać i iść możliwie najkrótszą drogą do racyonalnego wykonania.

Zwyżka cen. — Wyzysk i drożyzna

Kraków, 23 listopada.

(stm.) Od miesiąca żyjemy pod znakiem wzrastającej z dnia na dzień drożyzny. Jest to już nie wzrost cen, lecz przypływ nieustanny, potężniejąca stale fala. Takiej zwyżki nie pamiętamy już od długiego czasu. W ciągu tych kilku tygodni ceny wzrosły dwa i trzykrotnie. Należy stwierdzić, ile jest w tem „naturalnej“ konjunktury, a ile strategii paskarskiej we wszystkich rodzajach towarów.

Niejednokrotnie już wskazywano, że wzrost cen po żniwach i po zbiorach jest zjawiskiem nienormalnem, i skutkiem machinacyj spekulacyjnych. Wzrost cen żywności spowodowała spekulacya wywozowa. Gdy ta zrobiła swoje, rozpoczęła robotę podbijania cen spekulacya w handlu wewnętrznym.

Że tak jest, każdy się z nas może przekonać na własnej skórze. Konsumenci płacą ceny zupełnie fantastyczne, zależne chyba tylko od indywidualnej fantazyi sprzedających. Wystarczy przejść w Krakowie pięć sklepów, aby usłyszeć przynajmniej trzy różne ceny za ten sam przedmiot; jasne jest, że taka „kalkulacya“ nie może wypływać z rzeczywistego stosunku ceny kupna do ceny sprzedażnej. Dobrowolność w nakładaniu cen jest widoczna.

Dobrowolność ta przytem przybiera rozmiary niesłychane. Za parę, powiedzmy, skarpetek wełnianych, które w Bytomiu kosztują 800 marek niem., w Katowicach 1500 marek niem., u nas „solidne“ firmy żądają 6—8000 mk. polskich, czyli cenę dwukrotnie wyższą od katowickiej. Tosamo z wyrobami skórzanymi, tkaninami, trykotami — czego się tknąć. Cena dwukrotnie wyższa w Katowicach od bytomskiej, jest usprawiedliwiona cłem. Ale czem jest usprawiedliwiona cena dwukrotnie wyższa od katowickiej w Krakowie, czy przewozem o paręset kilometrów, bez cła i ryzyka?

Tosamo zjawisko mamy w konfekcyi męskiej czy damskiej, w bieliźnie, kapeluszach, w instrumentach, futrach i t. d. Rzeczy, które dwa miesiące temu wywieziono z magazynów katowickich, są teraz sprzedawane 5 i 6-krotnie drożej. Podobne zjawisko mamy z tkaninami wełnianemi i bawełnianemi, płótnem i td. Zdzierstwo ma tu być usprawiedliwione podwyżką cen przez fabrykantów. Ale fabrykanci podnieśli ceny o 25—50%, a my płacimy w sklepach o 200% drożej.

Wyzysk kwitnie dalej we wszystkich zakładach restauracyjnych. Restauratorzy i kawiarze nie pytają już teraz o żadną sankcyę. Dawniej jeszcze komunikowano nowe cenniki magistratowi, teraz władcy naszych żołądków zaniechali tych drobnych formalności. Nie zdążyliby zresztą, podnosząc ceny dwukrotnie w ciągu tygodnia. Nie potrzebują się krępować.

Gnębiona tym skombinowanym atakiem spekulacyi ludność, nie wie już, gdzie się ma zwrócić po obronę. Przychodzi żałować urzędów walki z lichwą, które przecież były pewnym hamulcem, gdy teraz niema żadnego. Rząd i władze wykazują karygodną bezczynność, zdumiewającą opieszałość wobec tej klęski. Nie widać, aby jakieś czynniki, nie już przedsiębrały, ale aby przynajmniej myślały o przedsięwzięciu jakichś środków zaradczych. Nie robi się nic, aby zapobiegać rzeczywistemu wzrostowi cen, nie czyni się nic również, aby ukrócić rozszalały na tle tej zwyżki wyzysk i zdzierstwo.

Odnosi się mniemanie, jakoby spekulacya i pasek były jakąś jednogłową, z całą świadomością działającą instytucyą, jakąś powszechną zmową na szerokie warstwy konsumentów, które zdzierane są po kolei na wszystkie sposoby. Przyszły dobre zbiory — spekulacya rzuciła się do wywozu żywności; spadała marka — spekulacya zarabiała na walutach; zatrzymała się trochę w spadku marka — spekulacya wytworzyła straszliwy pasek na produkty przemysłowe. Ani rząd nie nadąży z drukowaniem banknotów, ani konsumenci z pensyami i zarobkami. Wszystko idzie dla tych, co „ani sieją, ani orzą“, a już nie zbierają, lecz zdzierają. Przed rządem i sejmem stoi wielkie i pilne zadanie uporządkowania gruntownego stosunków, które zdzierstwo i wyzysk postawiły na miejsce nietylko stosunków prawnych, lecz także na miejsce uważanych dotąd za „żelazne“ i „niewzruszalne“ praw ekonomicznych.

Warunki pokojowe ententy.

Wolność cieśnin. — Utrzymanie mandatów i przywilejów. — Redukcya armii tureckiej.

Berlin. (AW) „United Telegraph" donosi z Lozanny: mocarstwa sprzymierzone sformułowały następujące warunki dla Turcyi:

1.) **bezwarunkową wolność cieśnin Dardanelskich,** przez cieśniny wolno przejeżdżać także **okrętom wojennym.**

2.) **przywileje** przyznane Europie na podstawie kapitulacji **pozostają w mocy.**

3.) **utrzymanie mandatów nad Mezopotamią, Syrją i Palestyną.**

4.) Wszelkie koncesje przyznane przez Turków **przed wojną** obcym poddanym **z wyjątkiem koncesji przyznanych Niemcom,** pozostaną nadal w mocy.

5.) **12 wysp przechodzi pod kontrolę włoską,** która zostanie tak długo utrzymana, **dopóki mocarstwa nie rozstrzygną ostatecznie o losie tych wysp.**

6.) **zredukowanie armii tureckiej** w Anatolii. W Europie Turcji wolno utrzymywać tylko oddziały ochotnicze.

7.) **ochroną katolickiej mniejszości** wykonują międzynarodowe komisje kontrolne.

Poincaré opuścił Lozannę.

Lozanna. Pat. Poincaré opuścił wczoraj wieczorem Lozannę.

Prawo samostanowienia Arabów

Jerozolima (AW.) Rząd króla Husseina w związku z podróżą Emira Abdullaha do Lozanny, wydał komunikat, w którym oświadczył, że jego programem jest **pełne prawo samostanowienia o sobie Arabów** i złączenie wszystkich krajów arabskich.

OTWARCIE

państw. Zakładu wychowawczo-poprawczego dla nieletnich w Przedzielnicy.

Kraków, 23 listopada.

Sprawa przymusowego wychowania zaniedbanej młodzieży z Małopolski, doczekała się nareszcie po blisko 50 latach swego załatwienia.

Dążenia te rozpoczęte w kraju naszym jeszcze w r. 1873 stanowiły przez długi szereg lat niewyczerpany temat dyskusyj publicznych, fachowych opracowań, oraz starań i zabiegów całego społeczeństwa galicyjskiego bez różnicy narodowości. Sejm Królestwa Galicyi, powziął w tym przedmiocie liczne uchwały, zaś ich wykonaniem zajmował się b. Wydział krajowy, nie szczędząc żmudnej pracy i starań do zrealizowania tego wielkiego dzieła. W istocie przed wojną światową mimo nieprzychylnego, względnie obojętnego stanowiska rządu austryackiego, który na ogół traktował interesa Galicyi po macoszemu, zakład wychowawczo-poprawczy dla nieletnich w Przedzielnicy w powiecie dobromilskim był już prawie przygotowany do uruchomienia. Wypadki jednak wojenne, przemarsze różnych wojsk itp. zniszczyły go bardzo, tak że ponowne uruchomienie Przedzielnicy po usunięciu stamtąd szpitala wojskowego wymagało bardzo kosztownego w miliony idącego remontu.

Ponieważ na podstawie ust. z r. 1920 majątek krajowy b. Galicyi przeszedł na Państwo polskie, Rząd polski przejął także na swój rachunek majętność Przedzielnicę z zabudowaniami zakładowemi i oddał ją dnia 1 maja 1922 Zarządowi Sprawiedliwości na cele zakładu poprawczego dla nieletnich, przeznaczając na jego remont i uruchomienie znaczne kredyty. Imieniem Ministerstwa Sprawiedliwości, objęło Przedzielnicę w zarząd Prezydyum lwowskiego Sądu apelacyjnego, który przy energicznej pomocy wsch. małop. Towarzystwa ochrony dzieci i młodzieży (TOM) zdołało kredytami rządowymi, T. O. M. itp, ogółem 20 milionów Mp. w przyspieszonym tempie zakład zremontować, wewnątrznie go urządzić, zorganizować i z dniem 18 listopada 1922 oddać do użytku publicznego.

Zakład przedzielnicki do końca roku 1922, może przyjąć 60 wychowanków w tem jedną trzecią część dziewcząt. W roku 1923 liczba dzieci będzie podniesioną do 150 a później może być doprowadzoną do 300. Zakład ma zaspokoić potrzeby Małopolski t. j. województw lwowskiego, krakowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Uroczyste poświęcenie i otwarcie zakładu odbyło się w sobotę przy udziale duchowieństwa obu obrządków, reprezentantów władz i kół obywatelskich. Otwarcia dokonał osobiście Prezes Apelacyi lwowskiej, Adolf Czerwiński, w obecności przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, Dyrektora Departamentu Millera z Warszawy. Tymczasowy Wydział Samorządowy był reprezentowany przez prezydenta Decykiewicza.

Zakład jest położony o 3 klm. od stacyi kolejowej Nowemiasto, w pięknej i zdrowej

Republika Dalekiego Wschodu częścią Rosyi.

Republika sowiecka Dalekiego Wschodu przestała istnieć, jak o tem donoszą depesze, na mocy uchwały tamtejszego Zgromadzenia narodowego, które postanowiło **jej terytoryum przyłączyć do sowieckiej republiki rosyjskiej.**

Fakt ten posiada dla Rosyi znaczenie doniosłe. Skutkiem bowiem uchwały, powziętej przez Zgromadzenie narodowe w Czycie, rosyjski rząd sowiecki rozciągnie swą władzę bezpośrednio aż **po Władywostok,** t. j. po Ocean Spokojny, od którego dzieliła go dotąd republika Dalekiego Wschodu.

Pierwszą konsekwencyą rozszerzenia terytoryalnego Rosyi sowieckiej, będzie najprawdopodobniej nawiązanie bliższych stosunków między nią a republiką chińską, o co zabiega usilnie Moskwa od pewnego czasu, dążąc przedewszystkiem do ściślejszego zespolenia kolei transsyberyjskiej z kolejami chińskiemi. Sprawa ta jednak wchodzi w zakres stosunków międzynarodowych, albowiem Stany Zjednoczone oraz Anglia i Francya roszczą sobie pewne prawa do wschodniej kolei żelaznej chińskiej, wchodzącej naprzód w grę, gdy chcianoby połączyć kolej syberyjską z chińskiemi kolejami.

Drugą zaś konsekwencyą skasowania republiki Dalekiego Wschodu musi być nowe uregulowanie stosunku **Rosyi do Japonii.** **Sytuacya na Dalekim Wschodzie azyatyckim ulegnie teraz pewnym i to dość znacznym zmianom, prawdopodobnie na korzyść Rosyi sowieckiej,** niemogącej w swej polityce europejskiej poszczycić się większymi sukcesami poza traktatem, zawartym w Rapallo. A traktat ten przynosi większe korzyści Niemcom, niż Rosyi.

Wielki proces przeciw komunistom.

Lwów, 22 listopada.

W tutejszym sądzie okręgowym karnym, przed trybunałem sądu przysięgłych, rozpoczęła się rozprawa przeciwko 39 komunistom, oskarżonym o zdradę stanu. Do rozprawy powołano 34 świadków.

Akt oskarżenia, obejmujący 185 stron bitego pisma, omawia działalność komunistycznych poszczególnych oskarżonych na terytoryum Wschodniej Małopolski, gdzie organizowali rozmaite związki komunistyczne, werbowali nowych ludzi do organizacyi i przemycali wielkie ilości rozmaitej bibuły komunistycznej. Na czele stał Stefan Królikowski, wybrany niedawno posłem z miasta Warszawy i drowa Grosserowa, w której mieszkaniu we Lwowie ogniskował się cały ruch komunistyczny.

Według aktu oskarżenia, z końcem kwietnia 1920 r. odbyła się pierwsza konferencya komunistycznej partyi robotników polskich. Według sprawozdania z tej konferencyi, które znajduje się w posiadaniu sądu, miał się tam odbyć przegląd i ocena całej działalności i polityki partyi. Zarazem omówiono na tej konferencyi zadania partyi, a między niemi miano wykazać masom ludowym niebezpieczeństwo dalszego istnienia rządów obecnych, odsłonić kontrrewolucyjną rolę w Sejmie i poza Sejmem i wyjaśnić masom, że zarówno w interesie ludu pracującego Polski, jak i całej ludzkości, leży najenergiczniejsza obrona Rosyi i Ukrainy sowieckiej przed zamachem polskiego imperyalizmu, a dalej wezwać masy robotnicze i żołnierskie, by drogą rewolucyi przerwały wojnę imperyalistyczną i na gruzach państwa kapitału i barbarzyństwa zbudowały przy pomocy dyktatury klasy robotniczej republikę Rad delegatów robotniczych.

Policya lwowska wpadła na ślad komunistów podczas konferencyi, która odbywała się we Lwowie w dniu 30 października 1921 r., w zabudowaniach cerkwi św. Jura we Lwowie. Na konferencyi tej byli obecni wymienieni wyżej oskarżeni, a policya zawiadomiona o tej konferencyi wpadła w chwili rozpoczęcia obrad. Do rąk policyi dostały się referaty poszczególnych oskarżonych, rezolucye i uchwały, które będą odczytane w czasie rozprawy. Konferencya rozpoczęła się o godzinie 11 przemówieniem Nestora Chomyna, który zaproponował na przewodniczącego Adolfa Langera false Ranka, na zastępcę Wasyla Korbutiaka, na sekretarza Szmasza Sneidra vel Rotten berga oraz Jana Wańtucha. W miejsce Wańtucha powołano później na sekretarkę Maryę Giżowską. Z przemówień poszczególnych mowców i z referatów wynika niezbicie, że wszyscy oskarżeni dopuścili się **zbrodni zdrady stanu.**

Rozprawa, której materyał dowodowy jest bardzo obszerny, potrwa kilka tygodni.

okolicy i jest połączony doskonałą szosą z dworcem kolejowym. W promieniu kilkudziesięciumorgowego ogrodzenia (siatki druciane) wznosi się wspaniały internat, kaplica, dwa budynki mieszkalne dla nauczycieli, urzędników i służby, osobny budynek ekonomiczny, budynek warsztatowy, szpitalik, budynki folwarczne itp. Zabudowania są jednopiętrowe. Zakład posiada wodociągi, otrzyma międzymiastowe połączenie telefoniczne, a wkrótce także oświetlenie elektryczne. Jednem słowem, jest to pod każdym względem nowocześnie urządzony i może śmiało rywalizować z tego rodzaju pierwszorzędnymi zakładami zagranicznymi. Urządzeń wewnętrznych dostarczyły pierwszorzędne firmy lwowskie. Personał na razie został skompletowany w zastosowaniu do liczby 60 wychowanków i jeszcze w dalszym ciągu się kompletuje. Przybyli na uroczystość goście z wielkiem zainteresowaniem obejrzeli urządzenia zakładowe.

NADESŁANE.

Za dział ten Redakcya nie bierze żadnej odpowiedzialności.

Sprostowanie.

Zwłoki hr. **Stefana ze Zborowa-Zborowskiego** przewiezione zostaną do grobowca rodzinnego w Bieżdziedzy powiat Jasło. Wobec czego obrzęd pogrzebowy **w Krakowie się nie odbędzie.**

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

odprawionem zostanie w piątek dnia 24 listopada b. r. o godz. 10 rano w kościele OO. Kapucynów w Krakowie, na które Krewnych, Przyjaciół i Znajomych zaprasza

Rodzina.

?
CARUSO

Instytut Grafologiczny
Prof. H. Gralskiego
Kraków, Grodzka 64.
Naukowe oceny charakteru z rękopisma.

Otomany, Kanapki rozkładane
sprzedaje tanio Pracownia tapicerska **Piechowicza, Mikołajska 7.**

MAGAZYNY
WE LWOWIE
z własną odnogą kolejową,
jasne i suche o pojemności od 100 wagonów wzwyż
do wynajęcia.
Szybkie zgłoszenia do Tow. Akc. „Reklama Polska“, Jasna 10. Warszawa pod „Natychmiast“.

ZAKOPANE. Poszukuje się **pożyczki** półrocznej 6 miljonów, **za procent utrzymanie pensjonatowe dwóch osób.** Bliższych informacyj udzieli **Biuro „Pasta“ — Zakopane.**

Specyalne bandaże na [illegible]) pęc[illegible] k[illegible], brzucha, pachwiny i t. d. **L. Polaczek w Samborze, — Telefon 1.**

Kupony na suknie, bluzki, ubrania męskie po cenach nader niskich, poleca magazyn mód **„Jadwiga“, Rynek 30 w podwórcu.**

ŚWIECZKI CHOINKOWE dostarcza
Tow. Hadlowe „Bracia Rolniccy“ S.A.
Kraków, Jasna 3.

Baterje do lampek
elektr. kieszonkowych marki „Błysk“ sprzedaje hurtownia M. Frischer, Kraków, Berka Joselewicza 5.

DACHÓWKĘ PALONĄ
pierwszej i drugiej klasy, oraz cegłę maszynową sprzedaje **Biuro Parowej fabryki dachówek i cegieł** sp. z o. odp., **Kraków, A. Potockiego 2.**

Vr. XXV. 4869/21/12.

Wyrok!

Oskarżony **Leon Anis** kupiec, syn Chaima i Ewy, zamieszkały w Krakowie przy ulicy Reformackiej 1, został skazany wyrokiem Sądu okręgowego karnego w Krakowie z 15 grudnia 1921 Vr. XXV 4869/21/12 za wyst. z art. 19 ustęp 2 ustawy z 2/7 1920 poz. 449 Dzu. na jeden miesiąc ścisłego aresztu i grzywnę w kwocie 10.000 Mp., w razie nieściągalności tejże na karę aresztu przez 10 dni.

Sąd okręgowy karny O. XXV.

Kraków, dnia 17. października 1922.

Dr. Kaczmarski.

IZBA SKARBOWA W KRAKOWIE.
L. 9477/IV ex 1922.

Celem obsadzenia hurtowni tytoniowej II-go rzędu w Milówce rozpisała Dyrekcja Okręgu skarbowego w Wadowicach postępowanie konkurencyjne. — Pierwszeństwo przy obsadzeniu tej hurtowni mają przy różnych kwalifikacjach inwalidzi wojenni, oraz wdowy i sieroty po poległych na wojnie nie mający dostatecznych środków do życia. Oferty należy składać w terminie do dnia 6. grudnia 1922 roku, do godz. 12. w południe na ręce Dyrektora okręgu skarbowego w Wadowicach, gdzie też można zasięgnąć bliższych informacyj.

Naczelnik Wydziału IV.

Pierwszorzędna kucharka
z długoletnią praktyką w lepszych domach, za dobrem wynagrodzeniem poszukiwana do prywatnej willi. Znajomość języka francuskiego lub niemieckiego pożądana. Oferty z podaniem referencyi uprasza się nadsyłać do Redakcyi dziennika pod „A. P.“

Zarząd dóbr Kolbuszowa
poszukuje od 1. stycznia 1923 r. do dwóch cegielni polowych **STRYCHARZA** znającego się na wyrobie i wypalaniu cegły, dachówki i dren. Zgłoszenia tylko pisemne z odpisami świadectw. Nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Samodzielna ekspedyentka
z działu kosmetyczno-galanteryjnego, dobrze polecona, objąć może posadę w Drohobyczu od 1. grudnia. — Warunki bardzo korzystne według umowy. Zgłoszenia do 25. b. m. wieczór przyjmuje z grzeczności Bromowicz, Kraków, Szczepańska.

Salonik i pokój męski
okazyjnie do sprzedania. — Zgłoszenia: Kraków, Sobieskiego 16 D, II. p., między 2—3 po południu.

FLASZEK DO PIWA [illegible] **nie każdą ilość.**
Zgłoszenia: „LOT“, Szewska 18, II. p.

MECHANIKA
do objęcia kierownictwa warsztatu automobilowego, zdolnego montera, znającego się również na obróbce metali, poszukuje się do objęcia posady natychmiast. Zgłoszenia do Biura ogł. „Promień“, Kraków, Rynek 30, pod "Mechanik".

Zarząd Hotelu Polskiego w Tarnowie
poszukuje nocnego portyera fachowego
Kaucja wymagana. Zgłoszenia wraz z odpisami świadectw nadsyłać do Zarządu Hotelu Polskiego w Tarnowie.

Zarządczyni fachowa poszukuje miejsca do zarządu większym dworem, restauracyą lub t. p. Zgłoszenia pod „J. M.“ do Biura ogłoszeń Hupczyca, Kraków, Jagiellońska 7.

SZKOŁA FILM. „AKROPOL“ Godz. urz. 10-1 i 5-7
Kraków, Dunajewskiego 5/II p. 1. of.
Przyjmuje się zgłoszenia na bieżący kurs **do 1 grudnia br. wyłącznie.**
Niezamożnym a uzdolnionym **ulgi w opłacie. Godziny nauki od 6—8 wiecz.**
Uczy WP. St. Wysocka, dyr. państ. szk. dram. i film.

Zamek „SALVO“
zabezpiecza przed kradzieżą i włamaniem. Do nabycia we wszystkich większych sklepach żelaznych.

MIESZKANIE
składające się z 4 pokoi i pokoju służbowego, z centralnem ogrzewaniem wodnem, łazienką gazową i wszelkiemi wygodami we Lwowie, ulica Nabielaka, zamienię na takież lub większe w Krakowie. — Zgłoszenia pisemne do Administracyi „Kuryera“ pod „K. W.“

Poszukuje się stałych odbiorców
około 2-ch wagonów tygodniowo **mąki pszennej,** 60% przemiału z młynów z Kongresówki. Zgłoszenia do biura ogłoszeń F. Stattera, Kraków, Grodzka 13.

Zęby sztuczne nowe, używane, nawet połamane, złoto, platynę kupuje specyalista. Płacę za ząb od 1.000 do 3.000 Mkp. **Grodzka, 18, front, I. p.** na lewo w pracowni.

SKÓRKI SUROWE [illegible] **kun, tchórzy, kretów itp.**
kupuje w każdej ilości po najwyższych cenach
firma
ANTONIEGO TRAB4E SYN, SKŁAD FUTER
Kraków, ul. Szewska L. 12.

PRZETARG.
Centralne Biuro Zakupów P. K. P. ogłasza przetarg na dostawę szkła okiennego w arkuszach.

2 m/m grubości około	20.000	metrów kw.
3 „ „ „	15.000	„ „
4 „ „ „	10.000	„ „
5 „ „ „	5.000	„ „

Oferty w kopertach zalakowanych pieczęcią firmy z napisem: „Zgłoszenie na dostawę szkła okiennego“ i opłacone stemplem dwusiumarkowym należy przesłać na dzień 27. listopada do C. B. Z. w Warszawie, ul. Jerozolimska 48.

Obrabiarkę i tokarkę do drzewa
nowe Maszyny rolnicze jak:
Pługi,
Brony,
Kultywatory,
Triery,
Buraczarki i
Kosiarki
sprzeda natychmiast ze składu w Krakowie firma **Dynamo,** Kraków, ul. Wolska 20, telefon 3129.

Wielkie
przedsiębiorstwo przemysłowe
w pełnym ruchu, **poszukuje udziałowców** z większym kapitałem. Zgłoszenia pod: „Udział“ do biura ogłoszeń F. Stattera, Kraków, Grodzka 13.

Pani Jadwidze Kryckiej,
córce najserdeczniejszego przyjaciela mego ojca, za najtroskliwsze pielęgnowanie chorego, dziękuję i pozostanę zawsze wdzięczny
Wojciech Łubieński.

Do kilku lokali w śródmieściu
poszukujemy towaru
do komisowej sprzedaży. Zgłoszenia pod „Sprzedaż komisowa“ do Biura ogłoszeń F. Stattera, Kraków, Grodzka 13.

Biegła stenotypistka
z dokładną znajomością polskiego i niemieckiego, z wiadomościami buchalteryi natychmiast poszukiwana. Oferty w języku polskim i niemieckim z podaniem wynagrodzenia pod „J. P.“, „Ruch“ Szczepańska 9. Kraków.

BAZAR POLSKI S. A.

róg ul. Starowiślnej i Wielopole

poleca po cenach niskich następujące artykuły:

I. Dział wełniany: materye wełniane krajowe i zagraniczne, Meltony, Bostony, Kamgarny, Szewioty, Double, watelina itp., hurt i detal.

II. Dział bawełniany: płócienka, oxfordy, flanele, etaminy, markizety, opale, wszelkiego rodzaju płótna na bieliznę, pościel, obrusy, serwety, chustki do nosa, poszewki, wsypy, barchany itp.

III. Dział żelazny: naczynia emaliowane, blaszanki na mleko, młotki, piły, świdry, noże kuchenne, cyrkularki, garnki, trzepaczki do piany, urządzenia elekryczne, żelazka, piece gazowe, urządzenia kąpielowe, wagi decymalne, apteczne, wszelkich gatunków szczotki, pendzle, hurt i detal.

IV. Dział kosmetyczny: mydła toaletowe, puder, pasta do obuwia (hurt i detal), perfumy, wodą kolońska i toaletowa, wody do ust itp.

V. Dział Książek i dzienników.

V. Dział papierowy: papiery listowe, ołówki wszelkiego rodzaju, gumy, grafiony, cyrkle, farby, atramenty, pularesy, notesy, torby, torebki, papierośnice, portfele skórzane zagraniczne pierwszej jakości, hurt i detal.

VII. Dział obuwia: Wszelkiego rodzaju obuwie męskie i damskie, codzienne i luksusowe, „Botki", pantofle itp. w wielkim wyborze.

VIII. Galanterya: Chustki harasowe, krawatki, szelki, podwiązki, pończochy, skarpetki, swetery, damskie reformy, wstążki, nici, bawełny, guziki, agrafki, szpilki, igły, zatrzaski, haftki, guma na podwiązki, kapelusze **firmy „Piess"**.

IX. Dział meblowy: meble salonowe, sypialnie, jadalnie, urządzenia amerykańskie biurowe, wyroby koszykarskie wszelkiego rodzaju, meble kuchenne i blaszane.

W najbliższych dniach rozpocznie „Bazar" sprzedaż hurtowną i detaliczną

wódek, cognaców, likierów i rumu.

Do sprzedania

nowe maszyny młyńskie:

Cylindry, elewatory, tryery i Kamienie francuskie

wraz z okuciem.

Wiadomość: **Józef Czapkiewicz, Kraków, Półwsie-Zwierzyniec, ul. Filarecka 7.**

Hotel 2-piętrowy

w rynku — w mieście powiatowem Lublińcu na Polskim Górnym Śląsku

z restauracyą, salą bilardową, dużą salą do tańców, 15 pokoi umeblowanych z całem urządzeniem i wolnem mieszkaniem natychmiast do sprzedania lub do wymiany za dom ze sklepem i wolnem mieszkaniem. Hotel ten jest obecnie czynny. — Zgłoszenia przyjmuje J. Komorowicz, Kamienica obok Bielska, Śląsk Polski.

STENOTYPISTKA

polsko-niemiecka, stenografująca biegle po polsku, potrzebna zaraz. — Zgłoszenia osobiste ze świadectwami do biura „Spólni budowlanej", Sławkowska 12, III. p., między 4—5 po południu.

Uwadze wszystkich Czytelników „Wiadomości Krakowskich"

Wielka oszczędność! **Wielka oszczędność!**

Polecamy **Kurtki na wacie** tak zwane „myśliwskie" z bardzo mocnego materyału we wszystkich kolorach, solidnie wykończone na pierwszorzędnej wacie. Cena gat. A. 31500, gat. wyższy B. 39800 Mkp.

Kurtki te polecamy wszystkim chcącym być ciepło i elegancko ubranym, jednocześnie mogą mieć wielką oszczędność, gdyż takowe w zupełności zamieniają obecnie drogie futra i zimowe palta. Na prowincyę wysyłamy pocztą nawet bez zadatku (płaci się przy odbiorze). Za opakowanie i przesyłkę dolicza się do każdej sztuki 1500 Mkp. Zamówienia prosimy nadsyłać do

„WARSZAWSKIEJ SPÓŁKI MANUFAKTUROWEJ"

WARSZAWA, JASNA 18-20, Telefon 243-80.

UWAGA: Towar wysyłamy na naszą odpowiedzialność, jeżeli się nie spodoba, przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze. Za nasze gotowe ubiory, otrzymujemy tysiące podziękowań.

INŻYNIERA-MECHANIKA

obznajomionego z ruchem fabrycznym o wybitnych zdolnościach organizatorskich, z długoletnią praktyką na kierującem stanowisku, któryby się podjął samodzielnego i technicznego kierownictwa trzech fabryk maszyn i narzędzi rolniczych, poszukuje

„POTĘGA" S. A. Kraków, ulica Basztowa 9.

Pierwszeństwo mają kandydaci, którzy podobne stanowisko już zajmowali. Pisemne oferty z napisem „Inżynier Mechanik" wraz curriculum vitae, nadsyłać należy do Sekretaryatu Spółki.

WIELKA WYPRZEDAŻ

działu bieliźnianego:

o połowę taniej od dzisiejszych cen rynkowych. Posiadamy większe zapasy towarów zakupionych dawniej, oddajemy po cenie własnego kosztu. — Radzimy skorzystać z okazyi, dopóki zapasy się nie wyczerpią.

Prosimy zachować nasze ogłoszenie dla porównania naszych cen z cenami firm również ogłaszających się dla przekonania się, że są one znacznie tańsze od innych.

KOSZULE MĘSKIE.

Towar	Cena
gotowe dzienne z dobrego zefiru, modne desenie z mankietami i kołnierzykami cena za sztukę	7.500 Mk.
z francuskiego zefiru	8.500
pikowe białe do fraka	12.000
Gotowe koszule nocne z dobrego materyału	Mk. 9.000.—
najlepszego gatunku	10.500.—
Kalesony białe z dobrego materyału	6.000.—
„ „ najlepszego gatunku	6.500.—
„ „ elegancko wykończone	8.000.—

KOSZULE DAMSKIE WIEDEŃSKIE Z HAFTAMI I WSTAWKAMI.

Towar	Cena
„Aida" za sztukę	Mk. 7.500.—
„Barbara" za sztukę	8.000.—
„Szwajcarskie" batystowe z koronkami	8.500.—
„ wyższego gatunku	9.500.—
Spódniczki (halki) batystowe z koronkami	7.500.—
Reformy damskie białe czarne, kolor.	4.000.—
Pończochy damskie cienkie czarne kolorowe	od Mk. 1.200.— do 2.500.—
Skarpetki męskie nadzw. trwałe, czarne i kolorowe	„ „ 1.200.— do 2.500.—
Obrusy białe w desenie, duże na 6 osób	„ „ 11.000.— do 18.000.—
Ręczniki wafiowe trwałe w praniu	„ „ 1.800.— „ 3.500.—
„ gładkie	„ „ 2.800.— „ 4.000.—
Prześcieradła (rozm. 2 mtr.) szer. natur. wyższego gatunku	od Mk. 9.000.— „ 12.000.—
Kapy na łóżka pikowe kol. ładne desenie	„ „ 12.000.— „ 15.000.—
Kołdry watowe kryte satyną na białej wełnianej wacie największy rozm.	„ 40.000.—
w lepszym gatunku	od Mk. 45.000.— do 55.000.—
Kołdry pluszowe czysto wełniane deseniowe, puszyste i ciepłe	„ „ 20.000.— „ 50.000.—
Chustki najmodniejsze, kraty różne, desenie wyższego gatunku	„ „ 7.000.— „ 10.000.—
większego rozmiaru wełniane	„ „ 13.000.— „ 20.000.—
wełniane w najlepszym gatunku	„ „ 20.000.— „ 25.000.—
Chustki duże, puszyste wełniane zimowe w śliczne desenie	„ „ 25.000.— „ 45.000.—
Chusteczki damskie batystowe białe i kolorowe za tuzin	„ „ 7.000.— „ 10.000.—
Chusteczki męskie z szwajcarskiej weby	„ „ 7.000.— „ 10.000.—
Płótno białe na bieliznę za metr	„ „ 2.200.— „ 2.800.—
Sztuczki po 17 metr.	„ „ 39.000.— „ 45.000.—
Flanele francuskie we wszystkich kolorach	„ „ 2.500.— „ 2.800.—
Madepolamy białe pełnej szerokości	„ „ 2.650.— „ 3.000.—
Zefiry zagraniczne na koszule	„ „ 2.600.— „ 3.500.—
Surówka (metkal) biała i kremowa	„ „ 2.200.— „ 2.500.—
Dymka biała na kalesony	„ „ 2.200.— „ 2.500.—
Cajgi różne	„ „ 2.000.— „ 3.500.—
Na wsypy i poszwy w różnych kolorach	„ „ 2.400.— „ 2.900.—
Koszulki tryk. męskie lub damskie	„ „ 8.000.— „ 12.000.—
Kalesony tryk. męskie lub damskie	„ „ 8.000.— „ 12.000.—
Garnitur tryk. męski	„ „ 12.000.— „ 16.000.—
Plusze angielskie czarne, b. trwałe, wieczne, b. efektowne szer. 130 cm. Na płaszcz potrzeba 3 metry.	„ „ 37.000.— „ 45.000.—

BEZ RYZYKA! Jeśli coś się nie podoba, to przyjmujemy z powrotem i zwracamy natychmiast pieniądze.

Zamówienia wysyłamy pocztą na naszą odpowiedzialność za zaliczeniem (t. j. płaci się przy odbiorze towaru), można bez zadatku. Opakowanie i koszta przesyłki na rachunek zamawiającego (koszta przesyłki 1500 Mk.). Przy zamówieniach bielizny prosimy podać numer noszonego obecnie kołnierzyka. Prosimy o wskazanie dokładnego adresu i adresować bezpośrednio do **Warszawskiego składu Fabrycznego**

„Warszawska Konkurentya" Sp. z o. o.

Warszawa, ulica Zielna 51, róg Królewskiej.

Przejeżdżających do stolicy uprasza my o osobiste przekonanie się co do naszych wyrobów i cen. Prosimy żądać nasz cennik działu ibranlowego. Za naszą bieliznę otrzymujemy codziennie wiele podziękowań od naszych klijentów.

KOOPERATYWOM, KÓŁKOM ROLNICZYM, STOWARZYSZENIOM SPOŻYWCZYM SPECYALNE WARUNKI.

Technik budowy maszyn

długoletni kierownik warsztatów [illegible] i fabrycznych, [illegible] długoletni konstruktor, energiczny, zdolny organizator, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia do [illegible].

Poszukuje w okolicy ul. Karmelickiej [illegible] umeblowanego [illegible] z osobnem wejściem. Wysoki czynsz nawet za rok zgóry według umowy. Zgłoszenia do Zakładu [illegible] S. Czasu ul. [illegible] 25.

Pokoje z utrzymaniem

poleca pensjonat Jolanta, Michałowskiego 14.

Większa rafinerja w zachodniej Małopolsce poszukuje do wstąpienia [illegible] siły biurowej, [illegible] z [illegible], z praktyką, [illegible] języka polskiego i niemieckiego, oraz stenografją [illegible] w obu językach. Oferty z [illegible] świadectw i curriculum vitae do Admin. [illegible] pod S. P. 410.

Gospodyni restauracyjnej,

siły rutynowanej z dobremi poleceniami poszukuje zaraz: Restauracja Grand Hotelu.

Uzdolnionej panny w ekspedycyi masarskiej

poszukuje firma

„usionowicz, Kraków, pl. Maryacki 2.

Kierownik

większego biura sprzedaży Akc. Tow. Naftowego w Małopolsce (lat 32) dotychczas na stałej posadzie poszukuje

zastępstwa lub wyłącznej sprzedaży

produktów naftowych większej rafinerji. Zgłoszenia pod „Naftolej" uprasza się skierować do biura ogłoszeń F. Stattera, Kraków, Grodzka 13.

Cegłę maszynową

i prasowaną do pieców piekarskich oraz **dachówkę ciągnioną**, bardzo lekką, sprzedaje Biuro fabryczne materyałów budowlanych, Kraków, A. Potockiego 2.

Restauracyj nadwyżki ze składu:

Lokomobile parowe 100, 50, 35, 25 i 15 HP.
Kotły parowe 265, 100, 35, 24 i 12 m2.
Motory ropowe Diesel 100, 35 i 10HP.
Maszyna parowa z kotłem 6/8 HP.
Walce młynarskie, 1 duże i 1 małe.
Motor ssąco-gazowy 16/18 HP.
Pługi motorowe Stock, FiatCormick WD.
2 automobile osobowe i 4 automobile ciężarowe.
Wozy ciężarowe zwykłe i ze zbiornikami.
Mieszarki, gniotowniki dla fabryk chemicz. i t. p.
Siarczan miedzi t. zw. siny kamień.
Pompy parowe, centryfugalne i zwykłe.
Rury kotłowe, blacha kotłowa, dźwigary.
Oleje i smary techniczne, chemikalja, farby.

PION ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE **Lwów, Lwowska 48. Tel. 476.**

Chodniki

na nadchodzące święta dostarcza wagonowo w wielkościach od 1·50 do 3 m. **Tow. przemysłu budowlanego „Unia" S. A., w Krakowie, św. Anny 6.** Oferty z podaniem ceny franco wagon w Krakowie prosimy uprzejmie nadsyłać pod powyższym adresem do dnia 30. listopada.

Biegła stenotypistka

polsko-niemiecka

zostanie natychmiast przyjęta w **Polskiej Agencyi telegraficznej w Katowicach.** Zgłoszenia pisemne pod P. A. T. Katowice, ul. Holtzego 2. II. p.

BUCHALTERA RUTYNOWANĄ

piszącą biegle na maszynie ze znajomością stenografii przyjmie zaraz

Polska Spółka węglowa z o. odp.

Kraków, Grodzka 51.

Zgłoszenia z ofertami między 5-6 po popołudniu.

BUCHALTER-BILANSISTA

o wysokich kwalifikacjach zawodowych z długoletnią praktyką otrzyma stanowisko jako kierownik samodzielny buchalterji i kasowości w bardzo poważnej instytucji przemysłowej w Krakowie. — Reflektuje się jedynie na siły o dużej rutynie, inicjatywie i zdolnościach organizatorskich.

Oferty wraz z curric. vitae pod „Przyszłość zapewniona" do biura ogłoszeń „PRASA", Kraków, Karmelicka 16.

MIECZYSŁAW ZIELENKIEWICZ.

SERCE.

Jeno mi serce zostało
W białe spowite róże —
Okręt bez steru i żagli...
Czas żenie, nagli
Serce we krwi purpurze.

Miłości wciąż mu zamało,
Wszechświat to i kruszyna,
Ni wielkie jest, ni małe...
O! róże białe
Głęboko cierń się wrzyna!

Jeno mi serce zostało,
Ognisty słup w pustyni,
Wszystko i nic — to jedno...
Róże nie zbledną
Czy noc, czy dzień się czyni.

Miłości wciąż mu zamało,
Wszystko ukochać trzeba
I nawet ukochać siebie
I serce ciebie,
Codzienny kęs chleba!

Wiadomości bieżące.

Kraków, 23 listopada.

Dekret Naczelnika Państwa o zwołaniu Sejmu i Senatu.

„Monitor polski" z 21 bm. zamieszcza dekret następujący: Na mocy artykułu 3. ustawy przechodniej z 18 maja 1921 do ustawy konstytucyjnej z 17 marca 1921 w sprawie tymczasowej organizacji władzy zwierzchniczej Rzplitej polskiej, wytworzonego na skutek dekretu z 18 sierpnia po zarządzeniu wyborów do Sejmu i Senatu Rzplitej polskiej (Dziennik ustaw Rzplitej polskiej Nr. 66, pozycja 593) **Sejm i Senat zwołuję do miasta stołecznego Warszawy na 28 listopada 1922.**

Dan Warszawa 17 listopada 1922.

Naczelnik państwa Józef Piłsudski, prezydent ministrów Nowak.

W przededniu zwołania Sejmu i Senatu.

Z Warszawy donosi korespondent (Z): Wczoraj wicemarszałkowie Moraczewski, Osiecki i poseł Rataj odbyli konferencję z dyrektorem kancelarji sejmowej w prawie zwołania pierwszego posiedzenia Sejmu. Sejm otworzy Naczelnik państwa i powoła na przewodniczącego najstarszego wiekiem posła, którym jest poseł Krempa. Przewodniczący zagai posiedzenie, poczem wezwie posłów do złożenia przysięgi. Na posiedzeniu tem przyjęty będzie również tymczasowy regulamin sejmowy oraz ustalony porządek dzienny następnego posiedzenia Sejmu, które odbędzie się we środę.

Poseł ruski ks. Iłkow u premiera.

Z Warszawy donoszą: Dnia 16 bm. poseł ruski ze Wschodniej Małopolski ks. Iłkow przyjęty został na audjencji przez premjera Nowaka. W wyniku audjencji **premjer przyrzekł posłowi poczynić kroki w celu ulżenia losowi niektórych aresztowanych w związku z ostatnimi wypadkami we Wschodniej Małopolsce.** Premjer Nowak wyraził nadzieję, że dochodzenie sądowe prowadzone będzie w jaknajszybszem tempie. Ponadto ks. Iłkow przedłożył postulaty ludności ruskiej, **które premjer obiecał rozpatrzyć i poddać najżyczliwszej ocenie.**

Zapewnienia czeskie o stosunkach z Polską.

Z Paryża donoszą: W wywiadzie z przedstawicielem „Echo National" czechosłowacki minister spraw zagranicznych oświadczył między innemi: **Nasze stosunki z Polską są dobre i mamy nadzieję, że będą jeszcze lepsze. Skoro sprawa Jaworzyny zostanie załatwiona, nie będzie żadnych powodów do nieporozumień.**

Secesja Polaków i Żydów z Sejmu litewskiego.

„Dziennik Gdański" donosi z Kowna, że na posiedzeniu Sejmu litewskiego **frakcja polska złożyła oświadczenie, protestujące przeciwko niesprawiedliwemu podziałowi mandatów poselskich.** Podobne oświadczenie złożyła frakcja **żydowska, poczem posłowie obu tych frakcyj opuścili salę posiedzeń.** Manifestacja ta, jak donosi „Dziennik Gdański", **wywarła na dyplomatach zagranicznych, przebywających w Kownie, silne wrażenie.**

Austrya i Polska.

W drugim numerze czasopisma „Osten", poświęconego interesom polskim, pojawił się wywiad z austrjackim ministrem spraw zagranicznych Grünbergerem na temat austrjackiej polityki wschodniej. Minister Grünberger wywodzi między innemi: Jest rzeczą naturalną, że zewnętrzna polityka Austrji w znacznej mierze musi mieć **orjentację wschodnią.** Nasz ruch handlowy w pierwszym rzędzie zwrócony jest ku naszym pośrednim i bezpośrednim sąsiadom. Austrja może eksportować fabrykaty przemysłowe, potrzeba jej wzamian za to dowozu pewnych surowców, a przedewszystkiem znacznych ilości środków żywności. Stosunek **Austrji z Polską w ostatnich czasach bardzo się zacieśnił,** co znalazło wyraz w formalnem i definitywnem utworzeniu stałego poselstwa w **Wiedniu i Warszawie.** Państwo polskie już podczas obrad genewskich wyraziło w sposób godny uznania gotowość do wzięcia udziału w akcji ratunkowej dla Austrji. Rząd polski złożył przez to dowód, że nie zapoznał doniosłości istnienia skoordynowanej Rzeczypospolitej w sercu Europy. Również udało się sfinalizować **układ handlowy austrjacko-polski.** W Polsce traktat ten już uzyskał zatwierdzenie sejmowe, w Austrji zatwierdzenie to **nastąpi w najbliższym czasie.** Trzeba będzie jednak jak najrychlej uzupełnić ten traktat przez **dodatkową umowę** a przedewszystkiem ukończyć obrady o wzajemnej **ochronie prawnej.**

Zjednoczenie Polaków w Ameryce

„Dziennik Gdański" dowiaduje się, że w historji osadnictwa polskiego w Ameryce nastąpił zasadniczy zwrot. Mianowicie obywatele St. Zjednoczonych pochodzenia polskiego postanowili **zjednoczyć się** dla wspólnej solidarnej akcji na gruncie Ameryki. Skutki tego zamiaru są już widoczne: amerykańskie partje polityczne ubiegają się o poparcie Polaków amerykańskich, uważając ich za ważny odłam społeczeństwa **krajowego, który** dotychczas lekceważono przy każdej sposobności. Zjednoczenie polskie stanęło na stanowisku, że rozdrabnianie się na partie Polonji amerykańskiej jest zgubne dla interesów. Nie zabrania jednak sympatyzować z partjami lub ich przywódcami w Polsce.

Wyższa szkoła dla handlu i przemysłu we Lwowie.

Dzięki usilnym zabiegom Rady miejskiej i Izby handlowo-przemysłowej, otwarto 16 października b. r. we Lwowie „Wyższą szkołę dla handlu i przemysłu", która ma być **„Akademją eksportową"** — jak tę instytucję w skróceniu nazywać się zwykło.

Według zatwierdzonego statutu, głównem zadaniem szkoły jest wykształcić zdolne siły fachowe dla **handlu zagranicznego,** jakoteż dla **służby konsularnej.** Szkoła obejmuje jednoroczny kurs przygotowawczy (kurs abiturjentów) i dwa lata nauki zawodowej. Tymczasowe pomieszczenie znalazła szkoła w lokalnościach Instytutu technologicznego. W bieżącym roku utworzono trzy oddziały kursu abiturjentów i pierwszy rok kursu zawodowego. Liczba słuchaczów wynosi ogółem 257.

Ministerstwo W. R. i O. P., jak również ministerstwo przemysłu i handlu zgodziły się na umieszczenie w statucie postanowień, które tyczą się specjalnego stosunku nowej uczelni do obu ministerstw i nadają jej wskutek tego uprzywilejowane stanowisko. Należą tu postanowienia o sprawowaniu nadzoru przez ministerstwo W. R. i O. P. o delegatach obu Ministerstw do kuratorji szkoły, o zatwierdzaniu profesorów oraz wniosków na zmianę statutu, planu naukowego, tudzież przepisów organizacyjnych i dyscyplinarnych. Celem przyznania słuchaczom szkoły ulg kolejowych i w służbie wojskowej, jakoteż uprawnień w służbie państwowej, władze szkolne będą mogły przedstawić ministerstwu umotywowane wnioski we właściwym czasie.

Ministerstwo W. R. i O. P. przyjęło również do wiadomości, że czynności organizacyjne poruczone zostały p. Antoniemu Pawłowskiemu, wizytatorowi szkół handlowych, jako desygnowanemu pierwszemu przełożonemu szkoły.

Konferencja w Lozannie.

PIERWSZE POSIEDZENIE.

W poniedziałek odbyło się pod przewodnictwem szwajcarskiego prezydenta związkowego dra **Raaba** pierwsze posiedzenie konferencji wschodniej. O godz. 4-tej popołudniu otworzył prezydent związkowy dr Raab zebranie konferencji przemówieniem.

Następnie zabrał głos angielski minister spraw zagranicznych lord **Curzon.** Przypominał on, że w ostatnich czterech latach w stolicach mocarstw odbyły się liczne konferencje, których celem było przynieść światu zakończenie wojny. Teren żadnego państwa nie nadaje się tak bardzo, jak Szwajcarja, do tego, aby osiągnąć konieczne porozumienie. Curzon dziękuje Szwajcarji za gościnę użyczoną konferencji.

Po lordzie Curzonie zabrał **głos Ismet pasza,** który wskazał na wielkie cierpienia, jakie przebyli Turcy w ciągu 4-ch lat. **Turcja wywalczyła** sobie swą niezawisłość, a celem Zgromadzenia narodowego w Angorze nie jest nic innego, jak tylko ugruntowanie tej niezawisłości. Prawdziwy pokój przyniesie **wzajemne poszanowanie** praw i niezawisłości narodów.

Następne posiedzenie konferencji **we wtorek** o godz. 11-tej przed południem.

Odbudowa Francji.

Niszczycielska robota Niemiec.

Z Paryża donoszą: Ministerstwo prowincji oswobodzonych ogłasza następujące dane, dotyczące wykonanych prac nad odbudową zniszczonych prowincji północnej i wschodniej Francji. **Zniszczeniu uległa 13 część całego terytorjum państwa.** Zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyższym stopniu uległo budynków 741.833, z czego odbudowano do dnia 1 września r. b. 498.721. Działania wojenne spowodowały **zniszczenie 8,116.383 [illegible]ów ziemi,** z czego przywrócono do stanu normalnego do powyższego terminu 4,366.998 akrów. **Zburzonych fabryk było 22.900,** zaś odbudowano 19.923. Ilość ludności w zniszczonych terenach wynosiła osób 4,690.183, z czego powróciło 4,072.800. Straty wyrażone we frankach wynosiły wskutek działań wojennych **102 miljardy franków. Na odbudowę wydano 44 miljardy, przyczem Niemcy spłaciły Francji 4 miljardy franków.**

Szczegóły ucieczki sułtana.

„Wiener Morgenztg." zamieszcza bliższe szczegóły o ucieczce sułtana. Ostatecznie skłoniło sułtana do ucieczki postanowienie angorskiego Zgromadzenia narodowego, postawienia

go w stan oskarżenia, jakoteż obawa przed zamordowaniem go przez Kemalistów. Przez kilka dni toczyły się przygotowania do ucieczki, żony zaś sułtana gotowe były w każdej chwili do podróży. W czasie jazdy sułtana autem do portu padał ulewny deszcz, to też tylko dlatego nie zauważono jego ucieczki. Podobno sułtan wyjawił zamiar udania się do Mekki, by tam jako prawowierny Kalif wydać manifest do wszystkich wyznawców islamu. Szejk ül Islam i były minister oświaty Tewzi Bej, którzy pod opieką Anglji udali się do Indji, otrzymali pismo sułtana następującej treści: „Muzułmanie! Jestem Kalifem 380 miljonów Muzułmanów. Przywódcy Zgromadzenia narodowego zapominają o świętych obowiązkach wobec swoich współwiernych dla ochrony interesów Francji. Podkopują oni prestige rządu otomańskiego, gdy mi odmawiają prawa do tronu i tytułu Kalifa. Do was, Hindusi, którzy bronicie mojej suwerenności jako Kalifa, wysyłam Szejka ül Islam i mego ministra. Rozkazuję wam, być posłusznymi ich rozkazom.

Z Malty donoszą: Przybyłego tu sułtana umieściły władze angielskie w kwaterze oficerów artylerji. Zostawiono mu zupełną swobodę ruchów a osoba jego jest otoczona należytym respektem.

Śmierć za bandytyzm

Z Przemyśla telefonują: Wczoraj i dziś odbywała się przed doraźnym sądem wojskowym rozprawa przeciw dwom herszt om bandy zbójeckiej, grasującej od szeregu miesięcy w pow. łańcuckim, Santule i Mordzie. Obaj oskarżeni skazani zostali na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wyrok miał być wykonany dzisiaj o godzinie 5-tej popołudniu.

PROGNOZA. Przeważnie pochmurno i mgliste, miejscami opady (deszcz lub śnieg), nieco cieplej, słabe wiatry południowo-zachodnie i zachodnie. Na południu kraju pogodniej, większy mróz.

POSŁOWIE I SENATORZY A KOLEJ. Posłowie na sejm oraz członkowie senatu mają za okazaniem legitymacji, stwierdzającej ich godność poselską prawo do bezpłatnego przejazdu i pierwszeństwo do miejsc we wszystkich pociągach pasażerskich i we wszystkich klasach na całej sieci polskich kolei. Pod legitymacjami poselskiemi rozumie się także listy wierzytelne, wydawane posłom i senatorom przez Główną Komisję wyborczą, gdyż nowo wybrani posłowie i senatorowie nie posiadają jeszcze legitymacyj wydawanych przez Biuro sejmowe. Legitymacje posłów na Sejm Ustawodawczy ważne są jeszcze do dnia 1 grudnia br.

PODZIĘKOWANIE KONWENTU OO. BONIFRATRÓW. Z krakowskiego Konwentu OO. Bonifratrów komunikują nam:

Apel nasz do mieszkańców Krakowa, umieszczony łaskawie na szpaltach „Wiadomości Krakowskich", nie minął bez celu. Oto, na jego skutek w ciągu dni kilku ofiarowano na nasz szpital: Ks. N.N. 100.000 Mp., firma Gabrylska 40.000 Mp., Bank Komercjalny 25.000 Mp., Wydział VII Dyr. Kolei państw. w Krakowie 24.000 Mp., Wojciech Nowak z Krowodrzy 10.000 Mp., ks. prałat Ślepicki 5.000 Mp. Datki podjęte w Administracji „Głosu Narodu" 23.000 Mp.; oprócz tego P. N.N. z Krakowa ofiarowała 10 poszewek, 2 prześcieradła i 6 ręczników, a P. N.N. 6 szklanek.

Dziękując serdecznie tym szlachetnym ofiarodawcom, polecamy nadal nasz szpital pamięci osób miłosiernych.

KONKURS NA STIPENDJA udzielane przez b. Wydział Krajowy we Lwowie, ogłosił Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie z terminem do 22 grudnia br. Tam należy zgłaszać się po informacje.

Z KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO. W sprawie prolongat legitymacyj urzędniczych na rok 1923, zechcą PP. Emeryci Szkół średnich, Seminarjów i Szkół powszechnych już zgłaszać się w Kancelarji głównej Kuratorjum Okręgu Szkolnego krakowskiego.

KOMITET SZKOLNY DLA PRZEDSTAWIEŃ TEATRALNYCH. Staraniem Komitetu Szkolnego dla przedstawień teatralnych przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, odbędzie się dnia 30. bm. o godzinie 6. wieczorem w Teatrze miejskim im. Jul. Słowackiego, przedstawienie dla młodzieży szkolnej „Hamleta" z p. Stanisławą Wysocką w roli tytułowej. Trzecie przedstawienie „Dziadów" dla młodzieży szkolnej odbędzie się w poniedziałek 27. b. m. o godzinie 3. popołudniu. Sprzedażą biletów po cenach zniżonych zajmuje się Komitet.

POSYŁKI POCZTOWE DO AMERYKI. Ministerstwo poczt i telegrafów komunikuje: Z dniem 1 grudnia b. r. podjęty zostaje ruch paczkowy do wagi 10 klgr. ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki północnej.

ZGROMADZENIE WDÓW odbędzie się w piątek dnia 24 b. m. o godz. 3 popoł. w sali domu przy ul. św. Tomasza l. 37. Na zgromadzenie to przybędą posłowie: PP. Henryk Mianowski i J. Puchalke. — Punktualność przybycia na zgromadzenie wymagana.

NADZW. WALNE ZGROMADZENIE EMERYTÓW KOLEJOWYCH, wdów i sierot odbędzie się w niedzielę 26 bm. o godz. 3 popoł. w sali Rady powiat.

KONCERT P. FELIKSA EYLEGO. W niedzielę, dn. 26 bm. odbędzie się w sali Starego Teatru koncert p. Feliksa Eylego, naszego rodaka, jednego z najwybitniejszych współczesnych skrzypków. P. Eyle, uczeń słynnych mistrzów wiedeńskich, ukończył tam akademję muzyczną, gdzie już w czasie studjów rokowano mu ogromną przyszłość. Przewidywania te okazały się słuszne, gdyż p. Eyle koncertami swymi we Wiedniu, Warszawie, Lwowie i t. d. wzbudził powszechny podziw i entuzjazm. To też muzykalny świat krakowski oczekuje z prawdziwem naprężeniem niedzielnego koncertu, uważając występ p. Eylego za szczególne wydarzenie artystyczne.

Z POLSKIEGO ZW. HISTORYKÓW SZTUKI. Walne zebranie Pol. Zw. Historyków Sztuki odbędzie się w sobotę 25 bm. o godz. 5 pop. w Muzeum przem. (ul. Smoleńska 9). Otworzy zebranie wspomnienie o śp. prof. Bołoz-Antoniewiczu, przez prezesa prof. dr J. Mycielskiego. Następnie sprawozdanie za rok ubiegły oraz referat dr. Szydłowskiego: „O dzisiejszych potrzebach hist. sztuki w Polsce." Wnioski. Wybór zarządu.

WYKŁADY W ZWIĄZKU LITERATÓW w Domu Artystów (plac św. Ducha). We czwartek d. 23. listopada prof. dr. Józef Flach: „Jakiej poezji chce dzisiejsza Polska?"

Z TOW. FILOZOFICZNEGO donoszą, że pewien bezimienny ofiarodawca dodał do pierwotnej kwoty, przeznaczonej na nagrodę konkursową, 100 tysięcy Mp. Towarzystwo całą nagrodę, w sumie 300 tysięcy Mp. umieściło w papierach pożyczki państwowej złotej i one stanowić będą nagrodę konkursu za pracę p. t. „Filozofja w stosunku do życia całych narodów i poszczególnych ludzi."

We czwartek dn. 23 bm. o godz. 6 wiecz. przy ul. św. Anny 12, parter, prof. U. J. dr. W. Wilkosz wygłosi odczyt p. t. „Względność przestrzeni i czasu w ujęciu Whitehead'a.

O NOWYCH KIERUNKACH W SZTUCE wygłosi odczyt prof. Ludwik Skoczylas dnia 24 listopada br. o godz. 8-mej wiecz. w Wolnej Szkole Malarstwa i Rysunków, ul. Wolska 21 II. p.

DRUGI KURS TRYKOTARSTWA RĘCZNEGO zostanie otwarty w dniu 27 bm. o godz. 6 wiecz. w sali Muzeum przem. (Smoleńska 9). Nauki udzielać będzie p. Przybylska. Wpisy przyjmuje jeszcze Dyrekcja Muzeum od godz. 9 do 2.

PRZEDŚWIT-HASZACHAR, ZW. ŻYD. MŁODZ. AKAD. U. J. komunikuje: Dziś we czwartek 23. bm. wygłosi p. Dr. J. Schwarzbart w lokalu Związku przy ul. Stradom 15. of., referat na temat: „Aktualne zagadnienia polityki nar.-żyd." Początek o godz. 7.30 wieczór.

RZUCANIE NOŻAMI DO ŻYWEGO CELU. Onegdaj około godz. 12 w południe na ul. Józefa napadli na robotnika spedytorskiego, 30-letniego Piotra Lirę czterej napastnicy i pobili go oraz poranili nożami tak, że rannego w ciężkim stanie odwiozło pogotowie ratunkowe do szpitala św. Łazarza. Tłem zajścia była zemsta jednego z napastników. Według zeznań Liry, spowodował on 17 bm. aresztowanie 18-letniego Jakóba Ruska, który skradł mu z wozu kawał skóry, wartości 17.000 Mp.

Onegdaj, gdy Lira przywiózł beczki z naftą do sklepu przy ul. Józefa, przystąpił do niego Rusek i po kilku słowach uderzył go kilka razy w twarz poczem przywołał swego ojca Feliksa, który począł Lirę okładać batem. Napadnięty chroniąc się przed bandytami, zeskoczył z wozu i począł uciekać. Wówczas Jakób Rusek przybrawszy sobie do pomocy Leona Koska i Leona Hutmana puścił się w pogoń za uciekającym. Opryszki widząc, że nie dogonią swej ofiary, powydobywali noże i poczęli nimi rzucać w Lirę. Noże były rzucone celnie, gdyż jeden zatrzymał się w ubraniu uciekającego, drugi zaś nóż utkwił głęboko w ciele Liry, przebijając łopatkę i płuca. Policja wyśledziła wszystkich opryszków i osadziła ich w aresztach.

TAJEMNICZE ZNIKNIĘCIE DZIECKA. Jeszcze dn. 23 października oddalił się z mieszkania swej matki w Polskim Cieszynie przy ul. Górnej l. 2. chłopczyk 6-letni Otto Höfer i przepadł bez wieści. Chłopiec jest jasnym blondynem, ma niebieskie oczy, a na czole jest widoczny u niego znak po ospie. Chłopiec na swój wiek jest nadzwyczajnie rozwinięty. Za wiadomości, które doprowadzą do wyszukania miejsca pobytu chłopca, przeznaczyła rodzina 2 miljony Mp. nagrody. Wiadomości należy kierować do Starostwa w Cieszynie.

ZAGINIONY CHŁOPCZYK. Do policji krakowskiej doniosła p. Marja Mrozdlewicz, zamieszkała przy ul. Berka Joselewicza l. 18, że onegdaj wydalił się z domu jej wychowanek 8-letni Jan Bonecki, szczupły, jasny blondyn, krótko strzyżony, ubrany w płaszczyk, bez kapelusza i dotąd do domu nie wrócił.

ZŁODZIEJ W SZAFIE. Policja aresztowała 12-letniego Kazimierza Znaleźnika, który dn. 21 skradł ze sklepu przy ul. Stradom na szkodę kupcowej Anny Sontag kilkanaście chustek do odziewania, pledów i szali. Sprawca korzystając z chwilowej nieuwagi Sontagowej wszedł niepostrzeżenie przed godziną 1 w południe do sklepu i ukrył się w szafie, w której umieszczony jest zegar. Po zamknięciu sklepu i oddaleniu się właścicielki między godz. 1 a 3 pop., Znaleźnik splądrował sklep i dokonał kradzieży, a gdy Sontagowa przyszła z powrotem i sklep otworzyła, złodziej wypadł na ulicę wraz z łupem i począł uciekać. Na krzyk kupcowej puścili się przechodnie w pościg za opryszkiem i po przytrzymaniu go, oddali w ręce policji. Rzeczy odebrane złodziejowi zwrócono właścicielce.

GRASOWANIE ZŁODZIEI. Wczoraj z wozu [illegible] jowego na tutejszym dworcu osobowym skradziono wielką pakę z porcelaną i naczyniami kuchennemi. Jako domniemanych sprawców kradzieży aresztowano Piotra Kotsza, lat 27, Wojciecha Nowaka, lat 44 i Jana Malinowskiego lat 27.

WŁAMANIE DO APTEKI. Policja przytrzymała 16-letniego Zbigniewa Albrechta z Jarosławia, jako podejrzanego o dokonanie kradzieży z włamaniem do apteki p. Bankego przy ul. Kościuszki, gdzie wyrządzona szkoda wynosi 600.000 Mp.

CZY NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK? Do policji zgłosiła się p. Michalina Trodzińska, zamieszkała przy ul. Karmelickiej l. 56 i doniosła, że jeszcze 19 bm. wydaliła się z domu jej siostra Janina, lat 24, wysoka, szczupła, szatynka, ubrana w płaszcz bronzowy, niebieską czapkę aksamitną i żółte buciki i dotąd nie wróciła. Zachodzi obawa nieszczęśliwego wypadku.

ZNALEZIONY CZEK NA DOLARY. W tutejszej policji złożył Gabryel Mrugacz, zamieszkały w Suchej, czek na 50 dolarów, który jeszcze w miesiącu sierpniu znalazł w Krakowie w ul. Montelupich. Czek opiewa na nazwisko Michaliny Wyszczelskiej.

Z kraju.

(Z) **JEN. JANUSZ MALCZEWSKI** otrzymał nominację na dowódcę trzeciego okręgu korpuśnego.

PŁUCIŃSKI W WARSZAWIE. (Wir). W sobotę przyjeżdża do Warszawy w sprawach służbowych komisarz jeneralny wolnego miasta Gdańska, Płuciński.

AKADEMICY U NACZELNIKA PAŃSTWA. We wtorek Naczelnik Państwa przyjął delegację młodzieży akademickiej i poinformował się szczegółowo o podjętej akcji w związku z tygodniem akademika, oraz zapowiedział swą obecność na uroczystem przedstawieniu „Goplany" w Teatrze Wielkim w dniu 23. b. m. Przed przedstawieniem wygłosi przemówienie prezes rady miejskiej senator Ignacy Baliński.

POSIEDZENIE ZARZĄDU P.S.L. W WARSZAWIE. Dziś we czwartek odbędzie się w Warszawie posiedzenie głównego Zarządu P.S.L., na którem ma być omawiana taktyka klubu sejmowego i senackiego, wobec zbliżającego się otwarcia obu izb, wyboru prezydenta Rzeczypospolitej oraz sprawy powołania nowego rządu.

NARADA W SPRAWIE KONKORDATU. (Z) Jutro odbędą się w prezydjum rady ministrów narady, w sprawie konkordatu ze stolicą apostolską. W naradach wezmą udział kardynał Kakowski, Dalbor, ks. arcybiskup Bilczewski i ks. biskup Sapieha.

PROCES O SZPIEGOSTWO. (Z) Jutro rozpocznie się w Warszawie proces o szpiegostwo przeciw porucznikowi Skrudlikowi.

KONKURS NA KOMENDANTA WARSZAWSKIEJ STRAŻY POŻARNEJ. (Z) Magistrat miasta Warszawy postanowił ogłosić konkurs na obsadzenie stanowiska komendanta straży pożarnej.

CZWARTA ROCZNICA WYZWOLENIA LWOWA. (A) Wczoraj obchodziło społeczeństwo lwowskie z wielkim pietyzmem czwartą rocznicę wyzwolenia Lwowa od najazdu ukraińskiego. Po uroczystem nabożeństwie nastąpiło odsłonięcie wielkich krzyży obrońców Lwowa, umieszczonych na gmachu Politechniki, gdzie był pierwszy szpital wojskowy i na szkole Marji Magdaleny, gdzie była komenda drugiego odcinka.

ARESZTOWANIE WIELKIEJ SZAJKI BANDYTÓW. Ze Lwowa telefonują nam: Policja aresztowała wczoraj wielką szajkę bandycką złożoną z ośmiu bandytów, która napadała na kupców w okolicy Kamionki Strumiłowej. Wszystkich ośmiu bandytów odstawiono do Lwowa, gdzie w najbliższych dniach odbędzie się nad nimi sąd doraźny.

PROCES KOMUNISTY. W Poznaniu przed czwartą izbą karną stawał Stefan Kaczmarek z Düsseldorfu, zamieszkały obecnie w Poznaniu, jako oskarżony o zdradę stanu przez rozpowszechnianie broszur komunistycznych. Sąd skazał oskarżonego na 1 rok fortecy, uwzględniając młody wiek oskarżonego i skruchę.

KATASTROFA AEROPLANU. Donoszą z Poznania: Pod Śremem w pobliżu szosy kurnickiej spadł aeroplan, szybujący w stronę Poznania. Lotnik ocalał, natomiast aparat uległ zniszczeniu.

SZK. ROLNICZO-LUD. Ż. W ALBIGOWEJ koło Łańcuta ogłasza, iż wpisy na 11-to mieś. kurs gospodarczy od 15/I 1923 — 15/XII 1923, już się rozpoczęły. Zgłoszenia przyjmuje kierownictwo szkoły poczt. Informacyj udziela kierownictwo szkoły.

O SOBÓR NA PLACU SASKIM. Do warszawskiego sądu okręgowego wpłynęło powództwo magistratu przeciw skarbowi państwa o sobór na Placu Saskim. Magistrat domaga się usunięcia zabudowań soboru. W razie nie opróżnienia terenu w ciągu jednego roku, magistrat domaga się upoważnienia go do dokonania rozbiórki i wywozu materjału budowlanego kosztem państwa.

SŁUŻBA INFORMACYJNA W KATOWICACH. Dnia 19 bm. na Śląsku Opolskim odbyły się wybory uzupełniające do parlamentu niemieckiego, sejmu pruskiego i sejmiku górnośląskiego. Filia P.A.T. w Katowicach podała w poniedziałek 20 bm. dosłownie za biurem Wolffa ogólny wynik tych wyborów tylko do parlamentu niemieckiego, natomiast dotąd jeszcze opinja nasza nie jest poinformowaną o wynikach śląskich wyborów do sejmu pruskiego i sejmiku prowincjonalnego, gdzie Polacy mają widoki zdobycia mandatów, mianowicie 1 mandat do sejmu, a 4 mandaty do sejmiku.

ZMIANA SZYLDÓW I NAPISÓW W CIESZYNIE. Niedawno przeprowadziła się z Bydgoszczy do polskiego Cieszyna państwowa akademja rolnicza z profesorami i 200 słuchaczami. Z czeskiej prasy dowiadujemy się, że w ciągu dwóch pierwszych nocy akademicy-rolnicy zmienili gruntownie zewnętrzny charakter miasta. Mianowicie pousuwali wszystkie prawie niemieckie szyldy i reklamy oraz wystawy sklepowe z niemieckimi napisami. Tu i ówdzie przez nieostrożność i przypadek rozbiły się szyby i okna z napisami niemieckimi. Kupcy potem skarżyli się u burmistrza i starosty. Przy tej sposobności prasa czeska dodaje, jakoby potem rolnicy urządzili sobie ucztę, trwającą do rana, by „gnuśnym ślązakom" pokazać, jak się „czyści" miasto. Faktycznie na Śląsku specjalnie w Cieszynie i Bielsku zachowanie się kupców było dotąd niewłaściwe, albowiem nie raczyli oni wywiesić także napisów polskich, a publiczność na to nie reagowała. Tosamo zresztą dzieje się w Katowicach i Mysłowicach. W Czechach inaczej. Tam nie widać lęku, ani bałwochwalczego kultu niemczyzny, jak na naszych kresach. Jest to jeszcze rezultat niewoli niemieckiej.

Ze świata.

ODALISKI SUŁTANA BEZ ŚRODKÓW DO ŻYCIA. Sułtan uciekając na Maltę pozostawił swój harem w Konstantynopolu. Corriere della sera donosi, że

ucieczka sułtana wywołała panikę wśród jego kobiet. Trzy legalne żony sułtana uznały zwierzchność rządu angorskiego i prosiły o pomoc finansową. 200 odalisek pozostało bez środków do życia.

ZABURZENIA W BRUNSZWIKU. Wczoraj w całem mieście przyszło do zaburzeń, splądrowano wiele sklepów. Policja wystąpiła z białą bronią, rozpędzając plądrujących. Ulice obstawione są policją uzbrojoną w karabiny. Automobili z policją przejeżdżają przez ulice pilnując porządku.

ZŁOTE DUKATY CZESKIE. Według projektów ministerjum finansów zostaną w najbliższym czasie puszczone w obieg nowe metalowe korony czeskie. W najbliższym czasie również mennica państwowa w Kromieryżu rozpocznie bicie dukatów złotych, na razie na rachunek prywatny, z dostarczonego przez klientów złota.

NOWA PARTJA ROBOTNICZA W NIEMCZECH. Wczoraj założono w Berlinie nową wielko-niemiecką partję robotniczą, która stoi na gruncie ludowym, w skład której mogą wejść tylko rodowici Niemcy. Nowa partja zdaje się być zorganizowana na wzór narodowych socjalistów w Monachium.

EMIGRACJA ŻYDÓW DO PALESTYNY. Ministerstwo spraw kolonij w Londynie komunikuje, że w ciągu pierwszych 9 miesięcy br. przybyło do Palestyny 5.889 żydów, z nich 2.554 mężczyzn, 1.748 kobiet i 1.587 dzieci.

NIELUDZKA MACOCHA. Sąd przysięgłych w Nowym Iczynie na Morawach skazał na śmierć przez powieszenie żonę miejscowego fotografa, Marję Piczową, Czeszkę, za to, że otruła sublimatem 8-letnią pasierbicę Maruszkę. Nieludzka macocha przez 14 dni dawała do kawy dziecku sublimat, aż dziewczynka w bólach strasznych umarła. Nadto Piczowa znęcała się w bestjalski sposób nad ofiarą, o czem mąż nie wiedział, albowiem służył przy wojsku.

TEATR, LITERATURA I SZTUKA.

„HAMLET“ Z P. WYSOCKĄ. Wobec zakupienia jutrzejszego „Hamleta“ przez Stow. „Zespół“, a dalszych przez szkoły tutejsze, dzisiejsze powtórzenie jest ostatniem, dostępnem dla szerszej publiczności, tak tłumnie wypełniającej dotychczasowe przedstawienia arcydzieła szekspirowskiego ze znakomitą tragiczką w roli tytułowej.

W sobotę 25 bm. wraca na afisz sztuka Jewreinowa „To, co najważniejsze“, będące stałym sukcesem b. sezonu.

W próbach pod kierunkiem reż. Sosnowskiego dwa utwory Wyspiańskiego: „Warszawianka“ z pp. Pancewiczówną, Mazarekówną, Kosmowską, Sosnowskim, Jednowskim, Zbuckim i Szymańskim w rolach głównych, oraz „Klątwa“.

W „Klątwie“ ujrzymy p. Wysocką w roli Młodej. Z dawnej obsady pozostali pp. Kosmowska (Matka), Klońska (Dziewka), Szymborski (Sołtys) i Miarczyński (Parobek). W nowych rolach ukażą się: Bracki (Ksiądz), Kułakowski (Pustelnik) i Modrzewski (Dzwonnik).

Z TEATRU „BAGATELA“. Dziś głośna i doskonała komedja A. Savoir'a „Banco“, grana z olbrzymiem powodzeniem na wszystkich scenach. Sztuka ta jest codziennie entuzjastycznie oklaskiwana i podziwiana, z pp. Bruczową, Węgiarko, Dobrzańskim, Kadenem, Turskim i Winklerem, odnoszą niebywały sukces artystyczny.

W sobotę pop. po cenach 40 proc. zniżonych „Wędrowiec i kobieta“ M. Weronicza.

„ZNAKOMITY BARYTON“ romantyczna komedja z angielskiego w trzech aktach Fred de Fanny i L. Dietrichsteyn'a wejdzie na repertuar „Bagateli“ od piątku. W tytułowej roli ukaże się p. Kosiński, który odtworzy interesującą postać wychodzącego z obiegu Don Juana w życiu i na scenie. W sztuce biorą nadto udział pp. Małicka, Siekierzyńska, Ordyńska, Trojanowska, Romowicz, Szreniawa, Turski, Ratschka, Kaden, Wesołowski, Heniowski, Pietruszyński, Berski, Winkler, Solarski, Łętowski, Kliszewski, Wysocki, Dietrich.

TEATR „OPERA I OPERETKA“. Dziś we czwartek 23 bm. przepiękna tryskająca humorem operetka W. Hollaender'a „Łabędź ze Wschodu“.

Jutro w piątek 24 bm. po raz pierwszy „Kopciuszek“, fantastyczna baśń w 8 obrazach z muzyką, śpiewami, tańcami A. Walewskiego. Rzecz ta w naszej nowej, wspaniałej inscenizacyjnej szacie z udziałem najwybitniejszych sił, w reżyserji p. Minowicza, urozmaicona przepięknym baletem, złożonym z przeszło 20 dzieci, specjalnie w tym celu wyszkolonych pod kierownictwem baletmistrza p. E. Koszutskiego oraz muzycznem kierownictwem p. Szczepańskiego zdobędzie sobie niewątpliwy sukces.

W sobotę 25 bm. „Carmen“ z ostatnim gościnnym występem p. J. Lachowskiej, znakomitej mezzosopranistki opery król. w Madrycie, która na środowem przedstawieniu opery zdobyła sobie niebywały sukces.

OPERA KRAKOWSKA W BIELSKU. W piątek dn. 24 bm. staraniem Tow. Teatru Polskiego w Bielsku, danym będzie na tamtejszej scenie „Werther“ z udziałem najwybitniejszych sił.

PORANEK SYMFONICZNY ZWIĄZKU MUZYKÓW POLSKICH, który odbędzie się w niedzielę 26 bm. przed południem, wywołał w naszem mieście, jak świadczy sprzedaż biletów u Braci Lipskich, zrozumiałe zainteresowanie. Program obejmuje uwerturę z „Marji“ Statkowskiego, Fantazję Paderewskiego, oraz Symfonję Czajkowskiego.

WIELKI KONGRES SPIRYTYSTYCZNY, zainicjowany w sali teatru Bagatela w dniach 25 i 26 bm. przez J. Migową zapowiada się imponująco. Świadczy o tem niezwykły popyt na bilety. Obfita treść, pełna dowcipnych djalogów i częstych satyrycznych piosenek, obejmuje przeróżne sprawy polityczne, paskarskie, artystyczne, futurystyczne i erotyczne. Grono referentów składa się z najwybitniejszych sił wszystkich teatrów krakowskich. Dział baletowy objęli ulubieńcy Krakowa, pani Faliszewska i p. Koszutski, który pokaże, „jak tango tańczyć należy“ i „jak się u nas tango tańczy“.

EMIL MŁYNARSKI, świetny dyrygent koncertów symfonicznych w Paryżu i Londynie, wystąpi po raz pierwszy w Krakowie w niedzielę 26 bm. w koncercie symfonicznym, urządzonym przez Związek Muzyków Polskich. Solistą koncertu będzie znany i ceniony pianista, Wiktor Łabuński.

FELIKS EYLE, słynny skrzypek, uczeń Rose'go i Hubay'a, który we Lwowie dwukrotnie zapełnił salę i był przedmiotem owacyjnego przyjęcia, da się poznać krakowskim melomanom w niedzielę 26 bm. w Starym Teatrze. Koncert krakowski, podobnie jak lwowski ściągnie tłumną publiczność. Program znakomitego skrzypka zawiera szereg nieznanych utworów literatury skrzypcowej.

ANTONI HEKKING, sławny czelista przybył już do Krakowa i wystąpi w naszem mieście tylko jeden raz, a to w piątek 24 bm. Koncert zapowiada się świetnie. Antoni Hekking przed kilkoma dniami koncertami swymi w Warszawie i Łodzi wprost oczarował publiczność, jak donosi prasa warszawska i łódzka.

KRAJOWE BIURO TEATRALNE I KONCERTOWE DYR. WITOLDA HERGETA pozyskało na jeden występ w Krakowie słynnego skrzypka rosyjskiego, B o r y s a K r o y t a, którego koncerty na obu półkulach świata stanowią niezwykłą sensację artystyczną. Koncert u nas we wtorek, 28 bm. Sprzedaż biletów rozpoczęła już u Leserkiewicza, pl. Szczepański 2.

REPERTUAR TEATRÓW KRAKOWSKICH:

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Czwartek: „Hamlet.“
Piątek: „Hamlet“.
Sobota: „To co najważniejsze“.
Niedziela popoł.: „Edukacja Bronki“.
Niedziela wieczór: „Hamlet“.

TEATR „BAGATELA“.

Czwartek. „Banco“.
Piątek: „Znakomity Baryton“. (Premjera).
Sobota o godz. 4 popoł. „Wędrowiec i kobieta“ (40% zniżone).
Sobota o godz. 8 wieczór: „Znakomity baryton“.
Sobota o godz. 11 i pół w nocy „Wielki seans spirytystyczny“ — Rewja p. J. Migowej.
Niedziela popoł.: „Szklanka panny młodej“, (ceny 40% zniżone).
Niedziela wieczór: „Znakomity baryton“.
Niedziela noc o godz. 11.30: „Wielki seans spirytystyczny (Rewja p. Migowej).
Poniedziałek: „Znakomity baryton“.
Wtorek: „Znakomity baryton“.
Środa: „Znakomity baryton“.

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Czwartek: „Łabędź ze Wschodu“.
Piątek: „Kopciuszek“.
Sobota: „Carmen“.
Niedziela o godz. 3½ popoł.: „Kopciuszek“.

Z ruchu wydawniczego.

„WIANKI“, pismo poświęcone sztuce polskiej, opuściło prasę (Nr. IX.). Obejmują one plastykę, poezję i teatr, przynosząc liczny szereg doskonałych reprodukcji jednotonowych oraz bogatą treść w dziale literackim. Pod względem typograficznym, zwłaszcza bardzo staranną formą zewnętrzną, wyróżniają się „Wianki“ nader korzystnie nawet z pośród obcych wydawnictw, zbliżając się przez wprowadzenie w IX. numerze języków francuskiego i angielskiego do typu wytwornych, na europejskim poziomie stojących publikacji. Pismo wychodzi staraniem grona skupiających się w Komitecie redakcyjno-wydawniczym, artystów, literatów i publicystów, zamierzających (przez oparcie „Wianków“ o związki zawodowe i Rady sztuki) ugruntować stały organ, służący celom popularyzacji polskiej twórczości i kultury artystycznej. Zeszyt IX. zawiera dwie wkładki tonowe, odbite na luksusowym papierze (**„Niewolnica“ Laszczki** i **„Lektura“ Grotta**) oraz dwadzieścia klisz z reprodukcjami prac **Grotta, Karzniewicza, Kłosowskiego, Laszczki, Raszki, Rożka, Samlickiego, Smoguleckiego i Wywiórskiego.** W tekście prace **Marji Jehanne hr. Wielopolskiej, prof. Laszczki, A. Gniatczyńskiego, T. Szantrocha, O. Eichhornównej, St. Balickiego, Dr. E. Mellera.** — W dziale **„Sprawozdania z wystaw sztuki“**, współpracują **Dr. F. Przygodzki, F. Janczyk i J. Rykała.**

Całości zeszytu dopełnia obfita kronika artystyczna, konkursy, zapowiedzi wystaw, komunikaty i bibljografja, wreszcie dział inseratowy. Zeszyt liczy 36 stron in quarto.

„Wianki“ wychodzą obecnie w Krakowie (adres wydawnictwa: ul. św. Krzyża 5) pod wytrawnem kierownictwem prof. Fr. Janczyka.

Z kroniki żałobnej.

ŚMIERĆ DYR. LELEWICZA. Jak nam w ostatniej chwili doniesiono, w dniu wczorajszym zmarł w Stanisławowie dyr. Lelewicz, kierownik tamtejszego teatru, b. artysta scen krakowskich. Pogrzeb odbędzie się w piątek.

Wspomnienia, jakie pozostawił po sobie ś. p. Zmarły przez swą wieloletnią wybitną pracę artystyczną w Krakowie, tudzież szczera sympatja, jaką cieszył się wśród szerokich sfer naszego miasta, stają się przyczyną, że wiadomość spotka się z niewątpliwie szczerym żalem ogółu.

Ś. P. STANISŁAW ŁODZIA TOMICKI, porucznik-pilot, członek P.O.W. padł na froncie włoskim w Arsiero w czasie lotu, spalony w aeroplanie wraz z trzema towarzyszami broni. Po czterech latach rodzicom Zmarłego (ojcu dyr. elektrowni m. we Lwowie i matce Jadwidze, znanej literatce) udało się sprowadzić zwłoki syna i złożyć w grobowcu rodzinnym na cmentarzu rakowickim w Krakowie. Zmarłego na miejsce spoczynku odprowadził honorowy oddział 2. p. lotniczego, grono oficerów załogi i przyjaciół bohatera. Pieśni żałobne odśpiewało tow. śpiew. „Echa“. W imieniu P.O.W. pożegnał Zmarłego serdecznem słowem prof. B. Pochmarski, który jako nauczyciel śp. Stanisława z lat gimnazjalnych, podniósł zalety jego umysłu i serca, wcielające się w typ nowego pokolenia Polski, które później złożyło życie swoje za Ojczyznę.

Dział gospodarczy.

Giełda Krakowska

22. listopada 1922 r.

(stm) Giełda wczoraj usprawiedliwiła przewidywania co do tego, że „przyjdzie kolej“ na lżejsze papiery, ze zwyżką kursu. Wczoraj ilustracją tej tendencji była Trzebinia żelazo, która z kursu 5800 wyszła na 11.500 w ciągu półgodziny, aby zresztą w końcu zebrania spaść na 8000. Wszystkie inne papiery także wykazywały tendencję zwyżkową, aczkolwiek nie w tym stopniu; najpowolniej szły w górę papiery ciężkie. Obok Trzebini więc poszukiwano Pharmę, Krakusa, Ćmielowa, Automoru itd. Waluty na dawnym poziomie, marki niemieckie trochę mocniejsze.

Płacono w Krakowie za

Dolary	15850
„ kanadyjskie	—
Franki francuskie	—
„ belgijskie	—
„ szwajcarskie	—
Funty angielskie	71500
Marki niemieckie	2·53-2·65
Korony austryackie	22½-22
„ węgierskie	—
„ czeskie	502-504
Dynary	—
Lei rumuńskie	—
Liry włoskie	101
Floreny holenderskie	—

Akcye Tow. handl. i przem.	Waluta markowa oferow. żądana	transakcye
Polskie Tow. hand.	2400.—2800.—	2500-2750·—
„Pharma“	5000.—6000.—	5200-6000·—
Zielenlewski	14000·— 19000·—	15000-18500—
Parowozy	9000·—10000 —	9200-10000·—
H. Cegielski	31000—42000 —	32000-41000·—
„Trzebinia“	5800·—11500·—	5800-11500-8000
„Pocisk“	4500·— 5500· —	4600-5200·—
„Górka“	26000 —31000 —	27000-30000· —
Siersza	19000·—23000·—	22000-19250·—
„Tepege“	15000 —18000·—	15500-17000·—
Polska nafta	5500·— 6500 —	5800-6300·—
„Kraxus“	5000·— 5600·—	5200-5500·—
Chodorów	28000—32000·—	29000-31000·—
Automotor	1300 - 1600·—	1400-1500·—
Cmielów	11000.—16000.—	12000-15000.—
Bank Przemysł.	3000·— 3800·—	3200-3750·—
Ziemski Bank Kred.	1000·— 1400·—	1150-1300·—
Bank Małopolski	2500.— 3000·—	2600-2800·—
Impex	400·— 450·—	400-450·—

GIEŁDA WARSZAWSKA. (Z) Waluty zagraniczne pod koniec posiedzenia mocniejsze. Dolary 15.650, marki niemieckie 2½, funty szterlingi 71.000, franki 1.150.

Zurych (PAT). Zamknięcie giełdy. Berlin 0.0085/8, Holandya 210 75, Nowy York 534.75, Londyn 24.07, Paryż 3870, Medyolan 24.80, Praga 17, Budapeszt 0.22¾, Bukareszt 3 45 Zagrzeb 2.05, Sofia 3.95, **Warszawa 0.03½,** Wiedeń 0,0073, austr. kor. stempl. 0.0075.

TAJEMNICZY SPADEK KURSU KORONY CZESKIEJ. Nagły spadek kursu korony czeskiej przyszedł niespodziewanie. Nietylko w Zurychu, ale także w Nowym Yorku spadł kurs korony czeskiej. Także kursa zachodnie cofnęły się trochę, w każdym razie mówi się tu, że urząd bankowy wyasygnował znaczne sumy celem interwencji. Powód nagłego spadku korony czeskiej na międzynarodowych targach jest obecnie otoczony tajemnicą. Najbliższe dni muszą pokazać, czy chodzi tu o przejściowe osłabienie kursów, czy też spekulanci pozbywają się korony czeskiej.

LIKWIDACJA BANKU AUSTRO-WĘG. NA UKOŃCZENIU. Neue Freie Presse donosi, że likwidatorzy banku austro-węgierskiego w najbliższych dniach rozpoczną pertraktacje z krajami neutralnymi, w których posiadaniu znajduje się znaczna ilość banknotów banku austro-węgierskiego. Prace likwidatorów postępują i jest nadzieja, że w niedługim czasie będą ukończone.

NOWA PLACÓWKA GOSPODARCZA. Życie gospodarcze Krakowa rozwija się mimo trudnych warunków coraz bujniej a kronika dzienników notuje co pewien czas powstawanie i rozwój coraz to nowych placówek przemysłowych.

W ostatnich dniach mieliśmy sposobność zwiedzania **okazałych zabudowań fabrycznych firmy T. Immerglück** na Prądniku Czerwonym pod Krakowem, urządzonych przy zastosowaniu najnowszych zdoby-

czy technicznych, a poświęconych fabrykacji wódek, likierów itp.

Młoda firma stara się o utrzymanie dobrej tradycji wódek małopolskich, które odniosły taki tryumf w zetknięciu się z fabrykatami innych dzielnic. Pozatem jako przedsiębiorstwo nowe, stara się, by fabrykaty jakością przewyższały wytwory firm konkurencyjnych, co jak dotychczas udaje się jej z wielkiem powodzeniem.

Wytwory fabryki Immerglücków odznaczają się nie tylko wytwornym smakiem, ale także taniością i tem się tłómaczy masowa ich konsumcja mimo, że od otwarcia fabryki minęło zaledwie kilka tygodni.

Adres fabryki: PRĄDNIK CZERWONY N. 38 (za rogatką warszawską). Nr. telefonu 3510.

WSZECHPOLSKA WYSTAWA HAFTÓW ręcznych i maszynowych odbędzie się w Lidze P. p. Kraków, ul. Straszewskiego L. 28 o d—6 grudnia 1922. Wytwórcy zawodowi wyłącznie licznie się zgłosili.

W dniu 6 grudnia o godz. 10 rano odbędzie się ankieta w sprawach polskiego hafciarstwa w Izbie handlowej i przemysłowej pod której protektoratem odbywa się Wystawa.

Wytwórcy zawodowi mogą już nadsyłać swe wyroby do Dyrekcji Ligi P. p. względnie przybyć z niemi z rana 30 listopada na Wystawę.

Z Towarzystwa ekonomicznego w Krakowie.

W sobotę 25. b. m. odbędzie się w sali Izby Handlowej i Przemysłowej ul. Długa 1, o godz. 6 wieczór odczyt Dra Zdzisława Pożniaka o stosunkach ekonomicznych polsko-rumuńskich. W tym odczycie i w całym szeregu następnych, uproszeni przez Towarzystwo Ekonomiczne prelegenci poruszą kwestję organizacji polskiego eksportu, którą uważamy za sprawę pierwszorzędnej wagi. W następnych odczytach zabiorą głos: Dr J. Twardowski, prezydent austrjacko-polskiej Izby handlowej, p. Aleksander Lednicki, Dr Leopold Starzewski i inni.

Spodziewamy się, że tak ważne dla przemysłowców i kupców kwestje, których niestety z powodu strajku drukarskiego szerzej w prasie omówić nie możemy, wzbudzą w społeczeństwie naszem żywe zainteresowanie.

Na drodze do podniesienia produkcyi rolnej.

Polska, mimo że jest krajem wybitnie rolniczym i dawniej całą swą politykę gospodarczą opierała na rolnictwie — odczuwa, jak wiadomo, brak dostatecznej ilości zboża. Główna przyczyna tego stanu jest niemożliwość sprawiania wszystkiej pod uprawę zdatnej roli — przedewszystkiem z powodu braku odpowiednich maszyn rolniczych. Olbrzymie połacie czarnoziemu na kresach naszych leżą bezużytecznie — tamtejszy rolnik nie jest w stanie małym pługiem przeorać ani jednej czwartej części swej posiadłości. Sprowadzone wprawdzie do nas rozmaitego typu t. zw. traktory motorowe, jednakowoż u nas w praktyce okazały się one nieodpowiednimi. Praca traktora powinna się opłacać, a więc koszta popędu powinny być niskie, jak również praca powinna być dokonaną w najkrótszym czasie. Te ważne czynniki użyteczności traktora, wydawały się nie do osiągnięcia, wszystkie próby z coraz to nowymi typami traktorów zawodziły.

Tymczasem — jak się dowiadujemy — słynny koncern austrjackich fabryk, mianowicie „Austro-Daimler", „Puch" i „Austro-Fiat" zbudował traktor specjalnie przeznaczony dla naszych wymagań. Przeprowadzone nim próby wydały nadspodziewane wyniki. Pług motorowy koncernu „Austro-Daimler-Puch-Austro-Fiat" przedstawiony do próby, zaorał w jednej godzinie 0.5924 ha przy głębokości orki 14 cm, zużywając 8.63 klg benzyny, a więc na zoranie jednego hektara potrzeba zaledwie 16.05 benzyny. Dokonana próba wykazała, iż przy stosunkowo małej długości pola (około 400 m.), wymagającego częstego nawracania, pług motorowy koncernu Austro-Daimler-Puch-Austro-Fiat" zużywając około 19% czasu orki na nawracanie i jazdę martwą, zaorał pole w 100% w zupełności bez potrzeby poprawy. Czynione następnie próby na roli o wyższym oporze (do 70 kg) wykazały nadzwyczajną sprawność tego traktora, zaorał bowiem w ciągu godziny 0.426 ha, zużywając zależnie od oporu 10 do 23 klg opału na hektar. Dalsze próby — juźto na pochyłościach lub też na rolach o bardzo silnym oporze, bo do 100 kg, wydały jaknajlepsze rezultaty, to też traktor koncernu „Austro-Daimler-Puch-Austro-Fiat" uznany został przez komisję złożoną z wybitnych fachowców rolniczych i przedstawicieli wielkiej własności za jedyny traktor nadający się do pracy w naszym kraju.

Należy również podnieść wielką rentowność oraz szybką amortyzację traktora tego, którego można użyć do popędu wszelkich innych maszyn rolniczych jak młocarń, młynków i t. d. Tem samem posiadacz tego traktora oszczędza olbrzymie wprost sumy, wydawane przedtem na wyżywienie zwierząt pociągowych oraz utrzymywanie robotników rolnych.

Traktor koncernu „Austro-Daimler-Puch-Austro-Fiat" opłaca się już właścicielowi 100 morgowej posiadłości. Właściciele mniejszych posiadłości powinni łączyć się dla wspólnej orki tym traktorem, co wpłynie na znaczne podniesienie produkcji ich roli.

Jak nas informują ze sfer rolniczych, szereg właścicieli wielkiej własności sprowadza traktor koncernu „Austro-Daimler-Puch-Fiat" — jak również powstały u nas pewnego rodzaju współdzielcze przedsiębiorstwa rolnicze, które zakupiły traktory te dla użytku swych członków.

W najbliższych dniach, odbędzie się w Krakowie próbna orka tymi traktorami.

Z krakowskiej Rady miejskiej.

Kraków, 23 listopada.

Drugi dzień obrad Rady miejskiej rozpoczął się referatem r. mag. Wydry, dotyczącym podniesienia podatku od lokali na r. 1923 do wysokości 900% od lokali handlowych i przemysłowych i 600% od mieszkań. Wniosek referenta spotkał się jednakże z opozycją bez wyjątku całej Rady miejskiej, która jednogłośnie odrzuciła powyższy wniosek a uchwaliła wniosek r. Rosenzweiga, domagający się **zatrzymania dotychczasowego 25% podatku.**

Następnie przyjęto wniosek sekcji V. w sprawie podatku gminnego od biletów tramwajowych w wysokości 10% ceny biletów a 2000 rocznie od kart wolnej jazdy. Bilety dla dzieci i młodzieży szkolnej są wolne od opłaty gminnej. Podniesiono dalej udział gminy m. Krakowa w spółce mieszkaniowej do 22 miljonów mk.

Na wniosek wicepr. Kollego wybrano do wydziału miejscowego szkół przemysł. dokształcających na przeciąg 3 lat rr. Opiustila, Nowaka i Mianowskiego, — do komisji wojewódzkiej dla zwalczania alkoholizmu wybrano wiceprezydenta Wielgusa i r. Wajdę jako zastępcę.

Ożywioną dyskusję wywołał wniosek w sprawie podwyższenia opłat myślniczych. Zwyżka jest stosunkowo dość znaczna. Podniesiono dalej podatek od pokojów w hotelach na 30% dla **obywateli polskich, na 100—200% od podróżnych z krajów o słabej, względnie silnej walucie.**

Nowa zwyżka podatku od widowisk i kin, wywołała **żywe niezadowolenie** prawie całej Rady miasta. Szczególnie projekt **podwyższenia podatku od zawodów sportowych na 40%**, spotkał się z oburzeniem radnych, którzy w dosadnych słowach napiętnowali zapatrywanie magistratu na sport. R. Drobniak podniósł, że zagranicą sport się ochrania i uwalnia od wszelkich opłat — u nas natomiast sport stawia się w rzędzie widowisk cyrkowych lub menażerji. Dlatego też domaga się mówca zniżenia podatku od zawodów sportowych na 25%, co też Rada jednogłośnie zaakceptowała. Podniesiono natomiast podatek od kin na 50—100%, od koncertów na 25%.

Po uchwaleniu szeregu innych wniosków mniejszego znaczenia, prezydent zamknął posiedzenie.

Z sali sądowej.

Epilog nadużyć w Konfekcyi oficerskiej.

Kraków, 23 listopada.

(ch.). Przypuszczenia nasze, wyrażone we wczorajszem sprawozdaniu, że zeznania świadka Friedmana stanowić będą punkt kulminacyjny w rozgrywającym się procesie, okazały się słusznemi.

Świadek Friedman, to mężczyzna o średnim wieku, okazałej tuszy, zdradzający zachowaniem swem bussinessmena. Przez cały czas rozprawy czuje się bardzo swobodnym, gestykuluje żywo, nie krępując się powagą sądu wojskowego. Zeznaje przeważnie po niemiecku. W pewnem miejscu zeznań zachowuje się tak nieodpowiednio, że jeden z obrońców zmuszony jest zwrócić mu uwagę, że nie znajduje się na giełdzie towarowej, lecz w sądzie.

Oto charakterystyczne szczegóły jego zeznań:

Przew.: W jaki sposób dostał się pan do Konfekcji?

Św.: Do Konfekcji sprowadził mnie płk. Fryś 1 lutego 1920 r. Miałem zajmować się księgowością. We wrześniu tegoż roku zostałem zwolniony, przyjęto mnie jednakże powtórnie w charakterze urzędnika kontraktowego.

Płk. dr. Keppel: Czem się pan zajmował obok buchalterji?

Św.: Miałem pieczę nad magazynami i warsztatami oficerskimi, lecz tylko dorywczo, do czasu zamianowania dowódcy nad tymi objektami. Prócz tego zajmowałem się dostawami materjałów dla Konfekcji.

Płk. dr. Keppel: Jaką rolę przy zakupach odgrywał kpt. Jaworski?

Św.: Jeździł ze mną do Bielska tylko w charakterze rzeczoznawcy. Ja sam natomiast, jako osoba prywatna, zajmowałem się nabywaniem towaru i odsprzedażą Konfekcji. Jaworski nawet nie wiedział o tem, że za jego plecami nabywałem towary na własną rękę celem prywatnej rozsprzedaży.

Rzeczoznawca: Ile wynosiły pańskie wydatki dziennie w czasie zakupu towarów na własną rękę?

Świadek wikła się w odpowiedzi, udzielając ogólnikowych wyjaśnień.

Obrońca dr. Woźniakowski strofując oskarżonego: Albo pan odmawia odpowiedzi na to pytanie, albo niech pan mówi prawdę!

Św.: Milczy, uchylając się od odpowiedzi.

Obr. dr. Schoenwetter: Czy pan płk. Lachs wiedział o prywatnych pańskich zakupach?

Św.: Nie.

Obr. dr. Schoenwetter: Czy pan przystępując do Konfekcji jako urzędnik prywatny, wymówił sobie, że będzie pan prowadził prywatne interesa?

Św.: Sądziłem, że ci panowie wiedzieli, że handluję towarami tekstylnymi. Zresztą miałem kartę przemysłową uprawniającą mnie do tego.

Prokurator: Czy pan kpt. Jaworski nie robił zastrzeżeń, że pan będąc urzędnikiem nie może figurować jako dostawca?

Św.: Nie mogę sobie tego przypomnieć.

Przewodn.: Dlaczego pan, sprzedając towar Konfekcji, nie podpisywał siebie, lecz przedkładał fałszywe faktury?

Św.: Nie chciałem, aby nazwisko moje tam figurowało.

Przewodn.: Proszę przedstawić nam chronologicznie, w jaki sposób sprzedawał pan swój towar konfekcji.

Św. Friedman: Próbkę towaru wraz z ofertą przedkładałem kpt. Jaworskiemu, jako rzeczoznawcy, dla zaopiniowania. Po zbadaniu próbki, kpt. Jaworski pisał na ofercie, że towar odpowiada cenie. Wtedy wysyłałem magazyniera Konfekcji do mego pomieszkania po towar.

Po przyjęciu materjału i przygotowaniu do odbioru, pisałem zestawienie w magazynie.

Następnie zapraszałem majora Lachsa do sprawdzenia ilości towaru, poczem dawałem zlecenie buchalterce, by zanotowała na zestawieniu, że towar wzięto w przychód księgi inwentarzowej magazynu. Wreszcie przedkładałem zestawienie lub fakturę majorowi Lachsowi i po uzyskaniu parafy podejmowałem pieniądze.

Płk. dr. Keppel: Ile pan mógł zarabiać przy tych dostawach?

Św.: Zarabiałem brutto 8—10%.

Przew.: Czy kpt. Jaworski po zatwierdzeniu ceny według próbki zajmował się dalszym tokiem czynności w magazynie Konfekcji?

Św.: Nie.

Prokurator (w stronę osk. plk. Lachsa): Czy pan wiedział, że Friedman dostawiał towary?

Osk. płk. Lachs: Nie wiedziałem. Byłbym na to nie zezwolił albo zasięgnąłbym przynajmniej zezwolenia wyższej władzy.

Obr. dr. Woźniakowski: Panie Friedman, czy pan był jedynym prywatnym człowiekiem, który dostawiał towary Konfekcji?

Friedman: Uchylam się od odpowiedzi.

Obrońca dr. Woźniakowski: Czy pan zna wypadki, że wyżsi oficerowie z Krakowa przedkładali oferty, które były roztrząsane w Intendanturze i dowództwie Konfekcji?

Prokurator: Proszę o uchylenie odnośnego pytania.

Przew.: Uchylam to pytanie.

Obrońca dr. Woźniakowski: W takim razie proszę o powzięcie zasadniczej uchwały.

Trybunał udaje się na naradę. W pół godziny potem przewodniczący ogłasza uchwałę, iż dopuszcza się odnośne pytania, przy równoczesnem zarządzeniu tajności rozprawy.

Rozprawę przerwano o godz. 8-ciej.

Dziś w dalszym ciągu dalsze przesłuchanie Friedmana, którego zeznania wzbudziły łatwo zrozumiałą senzację.

Milionowe kradzieże kolejowe.

(s) Z seryi licznych procesów kolejowych, jakie toczą się obecnie w tut. Sądzie okr. karnym, rozegrał się w dniu wczorajszym przed II. Senatem dalszy epizod; na ławie oskarżonych, w wielkiej sali ławy przysięgłych, przed Trybunałem orzekającym pod przewodnictwem s. s. o. Dra Hubaczka, przy udziale s. s. o. Dra Federowicza i Dra Krausa, zasiadło **18-tu** oskarżonych o popełnienie licznych kradzieży kolejowych w r. 1920 oraz 1921.

Byli to Józef i Hieronim **Kościółkowie**, Władysław **Kosturek**, Kasper **Skawiński**, Franciszek **Nowak**, Stanisław **Mączyński**, Franciszek i Andrzej **Kaszubowie**, M. **Maciejczak**, Fr. **Bratko** (konduktor przy wozach sypialnych — jak w operetce!) oraz 8-miu ich towarzyszy, specyalizowało się w kradzieżach kolejowych i to szczególnie w towarach „tekstylnych", jedwabiu, etaminy, sukna itp. — kradnąc na miliony Mkp.

Ponieważ z 20 świadków dowodowych nie jawiła się znaczna część, a między innymi tzw. „Kapuś" tj. konfident policyi, oraz wywiadowca p. Procik, przeto na zgodny wniosek Prokuratora oraz obrońców rozprawa została odroczoną.

Komuniści przed sądem krakowskim.

Dnia 27 października b. r. policya państwowa aresztowała w lokalu wyborczym w Podgórzu cały **komitet wyborczy** „Związku proletaryatu miast i wsi", aresztując Pawła **Sieranklewicza**, Józefa **Dylę**, Feliksa **Zagajskiego**, Franciszka **Tylka** i Franciszka **Latasiewicza**, z których pierwszy stawał już przed sądem przysięgłych pod zarzutem zdrady głównej, a inni pronosowani są jako wybitni działacze komunistyczni. Dyja był n. p. kandydatem na posła z listy komunistycznej.

Śledztwo prowadzone przez Sąd okręgowy karny w Krakowie spoczywa w rękach s. s. o. Dra Konopackiego. Wnioski Prokuratury idą w kierunku zbrodni z paragr. 58 uk. (zdrada główna). Aresztowanych broni adw. Dr. Gottlieb.

TELEGRAMY.

Ratyfikacya umowy polsko-niemieckiej.

Berlin. (Pat.) Dnia 20 listopada nastąpiła między posłem rzeczpospolitej polskiej Madeyskim a dyrektorem departamentu urzędu rzeszy niemieckiej dla spraw zagranicznych Malzamem **wymiana dokumentów ratyfikacji układu polsko niemieckiego w przedmiocie państwowej własności górniczej i hutniczej w polskiej części Górnego Śląska,** układu podpisanego dnia 15 czerwca w Opolu.

Skład delegacji polskiej w komisji rozbrojeniowej.

Warszawa 22. listopada (Wir.) Skład delegacji polskiej, która pod przewodnictwem ks. Radziwiłła weźmie udział w komisji rozbrojeniowej w Moskwie jest następujący: z ramienia ministerstwa spraw zagranicznych naczelnik wydziału wschodniego Łukasiewicz i radca legacyjny Neumann a z ramienia ministerstwa spraw wojskowych pułkownik Prystor i podpułkownik Jędrzejewicz.

Sejm śląski.

Katowice, (PAT). Wczorajsze posiedzenie sejmu śląskiego otworzył marszałek Wolny o godzinie 3.30 popołudniu, informując izbę o wpłynięciu oświadczenia konsula generalnego Rzeszy niemieckiej w Katowicach w sprawie legitymacji dla posłów mniejszości niemieckiej oraz w sprawie twierdzenia posła Korfantego na jednem z ostatnich posiedzeń sejmu, że nauczyciele niemieccy w województwie śląskiem otrzymują od niemieckiego konsulatu generalnego osobne pobory. Co do drugiego twierdzenia o poborach, to marszałek stwierdza, że takiego powiedzenia nie było.

W sprawie legitymacji dla posłów niemieckich zabiera głos poseł Korfanty, który stwierdza, że w sprawie tej poseł niemiecki Szczepanik nadużył urzędowego telefonu niemieckiego konsulatu generalnego, żądając wyjaśnienia od komisji wyborczej, dlaczego nie wysłano legitymacji dla posła mniejszości niemieckiej.

Następnie przystąpiono do ustalenia tekstu roty dla wybranych członków rady wojewódzkiej i uchwalono ten tekst.

Przy drugim punkcie obrad nad ustawą w sprawie doraźnej pomocy dla urzędników i funkcjonarjuszy województwa śląskiego, wyłoniła się dyskusja, w ciągu której poseł socjalistyczny Adamek został przez marszałka sejmu wykluczony z trzech posiedzeń sejmowych za obrazę sejmu.

W dalszym ciągu odesłano do komisyi budżetowej ustawę w sprawie udzielenia zabezpieczenia podatkowego do wysokości 6 miljardów marek polskich na dochodach wpływów podatkowych województwa, przyznanych w miesiącu wrześniu przez ministerstwo skarbu w Warszawie na cele agitacyjne.

Następnie przyjęto w drugiem i trzeciem czytaniu ustawę, zmieniającą ustawę niemiecką o opodatkowaniu węgla z 1 kwietnia 1917 roku a rozporządzenie wojewódzkie Nr. 3880, 87, 92 w sprawie podatku spożywczego od alkoholu odesłano ponownie do komisyi budżetowej.

W dalszym ciągu przyjęto w drugiem i trzeciem czytaniu ustawę w sprawie podatków od nabycia nieruchomości, ustawę w sprawie zabezpieczenia podatku od przyrostu wartości i w sprawie podatku przy nabywaniu nieruchomości przez państwo polskie albo województwo. Przy końcu posiedzenia wpłynął wniosek posła Adamka w sprawie aresztowania posła Rumpfelda przez policję wojewódzką oraz wniosek, dotyczący uchwalenia trzech milionów na zakupno domu w Rybniku na pomieszczenie urzędu skarbowego w Rybniku. Wniosek ostatni odesłano do komisyi skarbowej.

Następne posiedzenie we czwartek.

Plan umorzenia długów międzykoalicyjnych.

Nowy York. (PAT). Z Chicago donoszą, że Ovens, przewodniczący International Trade Comission Clearing, przedłożył kongresowi Supern Comercial plan umorzenia długów międzykoalicyjnych oraz reparacyj niemieckich. Wedle tego planu długi mają być wyrównane w ciągu 66 lat przez roczne opłaty procentu oraz opłatę pół procentu z kapitału. Plan ustala dług niemiecki na 12 miljardów dolarów. Jest to suma, którą, zdaniem rzeczoznawców, Niemcy mogą zapłacić. Plan będzie przedłożony Hardingowi, Hooverowi i Hughesowi.

Konserwatywna Izba angielska.

Londyn. PAT. (WBK). Obecnie znany już jest wynik wszystkich wyborów. Nowa izba będzie liczyć 346 konserwatystów, 142 członków partji robotniczej, 58 członków grupy Asquita, 57 czł. grupy Lloyda Georga i 12 niezawisłych.

Wybór Macdonalda na przywódcę grupy robotniczej nastąpił 61 głosami przeciw 51. Dotychczasowy przywódca robotniczy Clynes wybrany został zastępcą przewodniczącego.

Walka o autonomię Słowaczyzny i Rusi przykarpackiej.

Praga. (PAT) Według doniesienia „Prager Tagblattu", miało wczorajsze posiedzenie parlamentu burzliwy przebieg. Komunistyczny poseł Warmbrunn oświadczył między innemi, że rząd przypatruje się obojętnie ekscesom reakcyjnych akademików na uniwersytecie niemieckim w Pradze. Poseł niemiecki Zierhut domagał się w swej mowie pełnej autonomji dla Niemców w republice czechosłowackiej i oświadczył, że jest nakazem sprawiedliwości przyznanie Słowaczyźnie i Rusi przykarpackiej obiecanej dawno autonomji. Mowca oświadczył kategorycznie, że Niemcy w republice czechosłowackiej nie ustaną we walce o pełną autonomję.

„Pokój należało zawrzeć w Berlinie".

Paryż. PAT. (Tel. Comp.) Mussolini w wywiadzie z korespondentem „Matina" oświadczył między innemi: Francja nie jest zadowolona z pokoju i słusznie, bo pokój ten jest zły. Wojny nie doprowadzono do naturalnego końca. Powinniście byli zawrzeć pokój w Berlinie, a my w Wiedniu i Budapeszcie. Niemcy nie chcą płacić i ciągle grożą. Przed kilku miesiącami objechałem Niemcy i poznałem tamtejsze stosunki. — W Niemczech zachodnich i środkowych panuje największy chaos. Wschód niesie zarazę bolszewicką, która łatwo przeniesie się na Niemcy łaknące rewanżu. Szowinizm i bolszewizm rozumieją się dobrze. Nie wierzę w odporność Europy środkowej wobec bolszewizmu, ale wierzę w odporność cywilizacji zachodniej. Co się tyczy Francji, to oświadczył Mussolini: pragniemy z nią potrójnego porozumienia gospodarczego, wojskowego i politycznego. Oba państwa winny we wszystkich stolicach Europy uprawiać tę samą politykę.

Jeszcze sprawa Irlandyi.

Londyn. (PAT) W oświadczeniu ogłoszonem wczoraj przez De Walerę w Dublinie jest powiedziane, że rezolucja parlamentu angielskiego, zatwierdzająca umowę irlandzką, jest nieważną, a tak zwany tymczasowy rząd jest nielegalną korporacją, która dopuściła się zbrodni buntu przeciw republice.

Londyn. (PAT). (WBK). Jak donoszą z Dublina, De Walera zagroził represjami na wypadek gdyby pojmany przywódca republikański Erskine został stra-

Statut Kłajpedy.

Warszawa 22. listopada (Wir). Komisja powołana przez radę ambasadorów dla opracowania statutu Kłajpedy, po zebraniu materjału, przedłożonego przez rządy Polski, Litwy i Kłajpedy, przystąpiła do opracowania raportu, który będzie przełożony radzie ambasadorów. Decyzja rady ambasadorów zapaść ma w połowie grudnia, poczem będzie powołana specjalna komisja, która opracuje szczegółowy statut.

Nowy gabinet niemiecki.

Berlin. (PAT). Prezydent Rzeszy podpisał wczoraj wieczorem nominację dra Cuno na kanclerza. Skład gabinetu jest następujący:

Teka sprawiedliwości dr. Heinze, członek Sejmu Rzeszy, praca Brauns, członek Sejmu Rzeszy, rolnictwo i aprowizacja dr. Muller, finanse dr. Hermes, skarb dr. Albert, sekretarz stanu w stanie dyspozycji, obrona państwa dr. Gesler, komunikacje Groener, poczta Stingl. W sprawie obsadzenia ministerstwa spraw wewnętrznych nie zapadła jeszcze decyzja.

Berlin. (PAT). W kołach parlamentarnych uważają za prawie pewne, że tekę spraw zagranicznych obejmie poseł w Kopenhadze v. Rosenberg. Nominacja ta dotychczas jeszcze nie nastąpiła.

Odbito w drukarni „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" w Krakowie — pod zarządem Tobiasa Korczyńskiego.